

312026

వ ర్తి ది న ము వ ర్త క టి ర వ ర బ డు ను

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

సంపుటము ౧౬
Vol. 16

చెన్న పట్టణము 1928-వ సం॥ నవంబరు 5-వ తేది సోమవారము
శ్రీ విభవనాథ సంవత్సర ఆశ్వయుజమాస బహుళ అష్టమి.

No 181

ప్రచురితము

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ గ్రామీణుల అన్ని నొప్పులకు మంచివారము

గొప్పగొప్ప జాతీయ జేతనములు
జాతీయతాపత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్యును. వాడుపు పోట్ల
కాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారబోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట వట్టుట
మాన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లో కూడ వాడుచున్నారు.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ గ్రామీణులకు
నొప్పులకు మంచి వారము
మాన్యును. పోట్ల బోగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
దురదను తొలగించును.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ గ్రామీణులకు

6, 7 తంబు కెట్టిపిడి, ముద్రాను

109, ప్రేమిరొడ్డు, భోధు, బొంబాయి

శ్రీ లక్ష్మీజ్యోతిర్ కంపెనీ, బెజవాడ-ఆంధ్రుల లక్ష్మీగృహము.

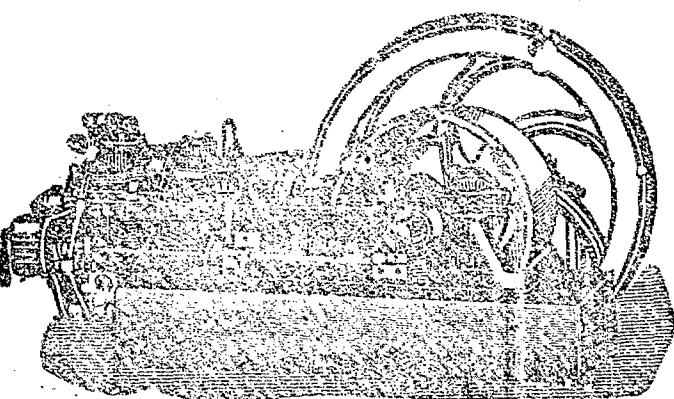
కర్త కాదు. మోసములేదు.
మాప్రదర్శనశాలలో క్రొత్తరకముగాజాలు, మెడగొలుసులు, రత్న
ములు, పచ్చలు, కెంపులు పొదిగినవగలు, ఉంగరములు, కాళ్లగొలుసులు, బం
గారు, వెండిగ్లాసులు, మరచెంబులు, పల్లెరములు, కాఫీసెట్లు ఎల్లప్పుడు సిద్ధ
ముగా నుండును.
నవరసుబంగారునకు, ఛాదివెండికి, క్రొత్తమాదిరీలకు, చక్కని పనితన
మునకు గ్యారంటీ 4387
నచ్చనివస్తువులను తిరిగితిరిగిండుము. సంపూర్ణ తృప్తినిచ్చుటయేమాపుద్దేశ్యము.
బంగారువెండి వస్తువులమీద ఎంగ్రేవింగ్ నగిషిపనులుచేయించి యివ్వబడును.

ప్రాప్తైతరు-ఎర్నేని లక్ష్మీనారాయణచౌదరి.

ప్రసిద్ధికెక్కిన విల్సన్ క్రూడాయిలు యింజనులు

నులభ్యమైన మెకానిజమ్.

వేవరైజరులేదు త్వరలో స్టార్టగును.

మద్రాసు రాజధానికి సోయ నీలంట్టు

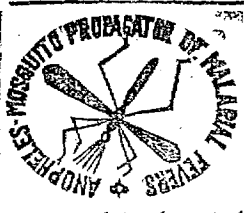
యెంపైరు యింజనీరింగు కంపెనీ,

బ్రాంచిఆఫీసు, బెజవాడ.

యా యింజనులు కెమిటీకర్ ప్రెపు
లోను, కోల్లు స్టారింగు ప్రెపులోను 7
కుర్రములు హోర్సు పవరుమొదలు 50
కుర్రముల హోర్సు పవరువరకు యెల్లప్పు
గున్న స్టాప్తో సిద్ధముగా నుండును.
ఓన్ని సామానులు చాలా చలముగాను,
తెంపరు గలవిగాను వుండును. క్రూ
డాయిలు ఖర్చు అతిస్వల్పము. యెంత
మట్టి చమురుతోనైనను అతి తృప్తికర
ముగా పనిచేయును. ధరలు అతి
సరసము.

4387

308, లింగిచెట్టిపిడి, ముద్రాను.

మలేరియా మొదలగు
మన్య జ్వర ములకు
ఎసనాపల్లినీ
సేవింపును.

జ్వరములకు కారణభూతమైన క్రిములను సంహరించి
వ్యాధివలన గలిగిన రక్తక్షయమును త్వరతో చేపారువు. అభి
వృద్ధిచెందిన గుల్మమును యధాస్థితికి తగ్గించును. ద్వితీయముగా
గుణమిచ్చుటయే ప్రజానుమతి పొందుటకు అవసరమైనది.
ఉపయోగించునప్పుడు డెట్రికెట్టుముకు గలగింపడు. ఎట్టినుష్కూడ
లైనను సేవించవలెను.

చరివిజ్ఞులకు ఎడవాభరీ ప్రజాముకు ఓడదు.
శ్రమిస్తు లందరినీకూడా తొరవకు
సోల్ ఏజెంట్లు:- మెనర్స్ కోరియో లిమిటెడ్,
బాన్సువాన్సు, నెం. 159, భోధు బొంబాయి.

మాన సోల్టా సిగరెట్ల మాత్రలు

30 మాత్రలు 6-10-6 (పది పాకాలు)
ఇందులో మాత్రము 1 (సోల్టా సిగరెట్ల మాత్రము) ఉన్నది.
తెలియజేయుచున్నాము. మాన సోల్టా సిగరెట్ల మాత్రలు
కేవల మాత్రములను అమ్మి, వ్యాపారముచేయుటయు,
అమ్మి మాంద్యము, ఆరోగ్యానికి హాని చేయుటయు,
యిండు బలములను, విక్రయించుటయు, తగిన
ప్రత్యుత్తరములు చెప్పబడుచున్నవి. గతమున
చోగొట్టి చెబుచును మంచి ఆరోగ్యమును చేయును.
తగిన ప్రతిపదికలు చేయుచున్నాము. ఇందుకు మాత్రము
ఇందు అనేక విధములు చేయుచు, అందులనుగూడ
మనముచేయు. మరలమరల (10/6) చెప్పబడుచున్నవి.
విక్రయించి వాటిచేయివలె నుండు చెప్పబడుచున్నవి.
విడుదలచేయు (10/6)
ఆయుర్వేద మైత్రునియందు,
పోస్టు నిమిషాలు, ఎలెక్ట్రు, కృష్ణాబిల్లు,
మాన సోల్టా సిగరెట్ల మాత్రలు

త్వరపడుదు! త్వరపడు!

ఇకను మోసపు పుస్తకములనుకొని మోసపోకుడు

సతీపతికుతూహల
రహస్యములు.

పుస్తకము 1-కి రు 2-0-0. తపాల ఖర్చు 7 ఆణాలు.
రెండుపుస్తకము లొకసారికొనువారికి తపాలఖర్చు లేదు.

మా చిరునామా:—ఆర్క్ బుక్ డిపో,

19 తాండవరాయమొదలిప్పేధి, తిరువలిక్కేణి, మద్రాసు

50

క్రమేణ మాకాతాదారులనంఖ్యి

వేనకు వేలుగా వృద్ధియగుటకు

70

ముఖ్య కారణముల గమనింపుడు!

1. వారి కష్టము మరల నకాలమునందు
నగలను అందముగా తయారుచేసి యిచ్చుట,

2, స్వచ్ఛమైన కానుకను, సీమవేండిని
యుపయోగించుట,

3, వారికాలమును వృధాపుచ్చక వచ్చి

4, ధనవంతులు, బీదవారను వ్యత్యాసము

సము తోకపోవుట,
 రీ, నగల విషయములో పజలకు సహాయ

ముచేయుటయే ముఖ్యోద్దేశముగా నుండుట,
 6. వాణ్యమైన దరలు, వాణ్యమైన వస్తు

తనము మున్నగునవియే,

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి

గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ,

నగలవర్తకులు,

125, చైనాబజారు రోడ్డు, మద్రాసు.

THE MODEL TUTORIAL COLLEGE,

Telegrams. "MODEL"
20, Sunkurama Chetty Street.

(Near) Central Y. M. C. A. MADRA

The only TUTORIAL COLLEGE in Madras,
that offers personal instruction to the ANDHRA

Only 15 students admitted to ensure CENT

PER CENT results.

Reserve seats by wiring Rs. 10-

Classes open 10th Nov. 1928

J. N. CONSTANTINE
Director & Warden

9. రుణములు		
అతిరేఖా స్వల్పరేఖాదు అలికరణకా నింపాం		
	సేనా 1-దిగ్గం 500 కి ద	53 0 0
99	నీలికవ 1 రతి	1 10 6
99	14 రతులు	1 10 0
99	28 రతులు	1 9 0
99	56 రతులు	1 8 8
99	౩ ఆచరణ	1 8 0
చెక్క-అం-గ్లూ-గ్లూ బీ తవ్ ౫. నా (బిక్క-కెడ్డు)		8 4 0
కాంగ 8 ది		1 0 0
కడమ 4 రి		1 2 0

సా.యం.కాలము 5-45 గంటలకు ఆట ఆరంభమైనది.

[illegible]

సామాన్యముగా నక్షత్రక పాత్రను ప్రధానముగా భా
నించుట యీదును. చంద్రుని యెదుట నక్షత్రమువలె హరిశ్చంద్రుని ముందు నక్షత్రాదు అప్రధానముగా విలువ విలువ
నుని విలువచుండుట తరచుకలదు. కాని నక్షత్రకనకు లక్ష్మీ
కాంతముగాను నూతన కాంతి నొసంగిరి. లక్ష్మీకాంతముగాను
Star of The Telugu Stage (ఆంధ్రసాహిత్య రంగమున
ఆకాశమున నక్షత్రము వంటివారు) అని పలువురు చెప్పగా
వింటిరి. వారు నక్షత్రక వేషమును వాల్చి నిజముగా Star
of the Telugu stage యను బిరుదు సార్థకము చేసిరి.

హరిశ్చంద్ర కేవలం ధరించినది, బహ్మజోన్ముల ను
బ్రాహ్మణుగారు. పీఠ ఆంధ్రలోకమునకు చిరపరిచితులు. పీఠ
రాజమహేంద్రవనగళమున శ్రీరాధాకృష్ణ నాటక సమాజ
మున స్వయంశా నిర్వహించి నాట్యకళాభిమానులై
తమ సర్వకృతులను ధారపోయుచున్నార. సుబ్బారావుగారు
నట, హరిశ్చంద్ర, శ్రీకృష్ణుడి సావ్యభౌమపాత్రలను ధరించుట
కలవనన నాట్యకళా సావ్యభౌమము. విక్టోరియాపత్రికపేట
లోదసీకపాఠశాలకు, మేదికందరమునలెను మహా గంభీరమై
నట. సత్య హరిశ్చంద్రుని ప్రతిజ్ఞలు మహా గంభీరమైనవి. సు
బ్బారావుగారిగాత్రము అత్యంత గంభీరమైనది. హరిశ్చంద్రుని
ప్రతిజ్ఞాప్రకటనమునకు సుబ్బారావుగారిగాత్రమేరిగెను. సుబ్బా
రావుగారిగాత్రమునకు విక్టోరియా పత్రికపాత్రలేరిగెను. నాటకరంగ
మునకు కంఠిరగునది చెప్పందగును, సుబ్బారావుగారు నోడలెర

చినప్పుడు వినిపించని అక్షరములేదు. హాయిగాల్సిన స్వరము
లేదు. మూడురూపాయలొచ్చి ముందుకొచ్చండినవారికిని ఆర
కాలొచ్చి అందరికిని ఇనుక కూర్చుండినవారికిని నిష్పక్షపాతము
గా సహనముగా హాయిచ్చి వినిపించగలగాత్రము నుత్పారా
వుగాలిటి వాడి గాత్రము తగిన గాత్రము. గాత్రమునకుతగిన
పాత్ర. చెన్నపురాంధ్రుల చెవులత్రువ జెన్నకనివారము
సాయంత్రం లది చల్లా చిద్రై నది
ముప్పిటి జగ్గరాజుగారు చంద్రవతీతీవధాత్రై శాడు సభి
జడయొనటకువచ్చులు శానముః పరిపాకయింకెంతయు గౌర
ఁబు, నాట్యంగమన. చిత్రకాలానుభవముగల జగ్గరాజువంటి
వాని సహవాసముల వృద్ధవతీపాత్రార్థులకు నూతనయాప
ను లడయుచుదరుగాః!

వీరబాహు : పేషను బాల్మిక బ్రహ్మకథాల్ల సీతాబాహు
య్య బి. ఏ. యల్, టిగారు హల్లూంకము కలంకారమై
తిత్తువీర వ్యాసర నూరినై వెలసిరి

సభకు విచ్చేసిన యాంధ్రప్రదేశ్ ఖుబును కొందరిని పే
కొన్నియొంటిని. వారందరూ ఉన్న లో ద్వైగీయులయ్యను
బహువ్యాపార పోలియలయ్యను ప్రదర్శనము పూర్తియగువర
కును రాత్రి 10-30 గంటల వరకును తిరుగునపుట సభనుండి
పోవాలక కూడునుండిరి. ఇద్దరినయును సభాసభికరణము చేయ
గల్గుటయే నాటి ప్రాశస్త్యములందరును సరిసాటియగు మేటి
సభకులని చాటుచున్నది.

290. உறுப்பினர் திரு. கருணாநிதி அவர்கள்

శ్రీ బడవాల్లియోగం విడిచి పోదాను; పోతూంటే - చైనాబజారులోడ్డు (పూలలింగడికి ఎదుట) ముదాను.

గెట్టిచాయనూలు జవుళివ్యాపారం, మహల్ పీఠి, ముదుర.

{ నాణ్యమైన సరకులు.
సరసమైన ధరలు.

అల్లిగాఢ్ కోట చుట్టూ,

श्रीलङ्का

పదార్థము.

శిల్పం... అందుకాటన క్లాత్తు మేన్యు ఫేక్టరీను, పెద్దాపురం, తూర్పుగోదావరిజిల్లా

ధర సరసము !

నమ్మకమైన సరుకు !!

నగదేశాభిమానులారా ! నగదేశి పరిశ్రమమునకు

ప్రత్యాహమొనగి, ఉత్పాహమును గలిగింపుడు !!

అన్నిరకముల పప్పురమెంట్లు హిందూదేశమునందే హిందవ పరిశ్రామముచే
చేతితో తాళబడక తయారుచేయబడినది. నివరములకు ఈ విగున వినియోగమునకు
వినియోగపెట్టెను.

ప్రతిభా విభాగము

“వేషుడి”

20 25 30 35 40 45 50 55 60 65 70 75 80 85 90 95 100

16. ఆశ్రయశ్రుతి, వాయుశ్రుతి, జి. టి. ముద్రాను

HARDWEAR DEN CO.

BOMBAY.

అన్య భిక్షకము

సవంబరు 2:— దేశక్షేమమునకు, సుఖితృత నొసంగుటకు పురజనులందరు నీలకంఠ ఘనపాటిగారిచే ప్రేరేపితై తిరుపతి కనతిమూలమున నున్న కపిలేశ్వర స్వామివారికి, శైవాగమకాస్త్రప్రకారముగ, ఆశ్విని నక్షత్రమునకు పౌర్ణమి అనివారమునాడు జరిపిరి. అనాటి మధ్యాహ్నము మొదలు, సంస్కృత పాఠశాలయిండు జేదాభ్యాసము చేయు విద్యార్థులందరు, తమ యాపాధ్యాయుల సమేతముగ విచ్చేసి, ఉద్రుమహాస్వాస పూర్వకముగ, లింగాకార మహేశునకు, అభిషేకములు సలుపబడి, తదనంతరము సుమారు నాలుగైదు బస్తాల బియ్యము వండింబడి, యా యన్నముచే స్వామివారిని అభిషిష్టం జేసిరి. మూర్త్యాస్త్రము సమయమువరకు, అభిషేకము పూర్తికాగా దర్శనార్థము, విజయము చేసియుండిన జనులందరిని స్వామిని సేవింప జేపలిరి. జనసమృద్ధ మెప్పుడంటుచే, రాత్రి తగింటల వరకు దర్శన మిప్పించబడి, మరల అన్నపురాణివాద, నానామానచేయబడిన శైవకళలు, కపిలేశ్వరమునగ గలిపి, రాజిపోసిన యన్నమంతయు, ఆలయమునకు బహుటేణ్ని ప్రత్యేకముగ తయారుచేసియుండిన, సాధకములతో, జేదవారికందరకు పెట్టిరి. మరల శ్రీవారి ఆలయము శుభ్రముచేయబడి, పంచామృతాభిషేకములు ధూళిదీప భక్ష్యభోజ్యవోష్యలేవా విశేష నైవేద్యార్చనచరములచే నాటి కార్యములు ముగిసెను.

ధర్మాదాయపు బోధ

అగ్రానాథాధిపతిగారగు రంగాచార్యగారు అష్టాదశ 28
సాంక్షాత్రం బండితో విజయముచేయు వర్తమానము విచారణ
కర్తలనా రెగియుండుటచేత నా డాదివార మొనసు దేవస్థాన
పు అవరోకచేరి ఉదయము ప ద కొం డు గం టు ల
మొ ద లు సా ధా రణ దినము లతో వలె
యావస్థుండి, హజరై కార్యక్రమము జరుపువలెనని ముందు
దిన ముత్తరువు ఒపగబడెను. అట్లే నాటిదినము సాంక్షాత్ర
మున ప్రెసిడెంటుగారు, విజయముచేయ, వారిని సగౌరవము
గా, దేవస్థానపు ముఖ్యోద్యోగులను, పురజనులను వారివిడిదిన
చేర్చిరి. మరునాడంతయు దేవస్థానపు కచ్చేరిలకు, నల్లిరమ
కర్తవ్యము పలికిరి. మంగళవార ముదయమున తిరుమలమీదికి
దయచేసి సాయంత్రమే మరలిరి, మరునాడు మద్రాసుకు
దయతేసిరి.

పురపాలకసంఘము

అక్టోబరు నెలలో, రెండు సమావేశములు జరుపబడెను. 22 లేదని జరిగిన విశేష సమావేశమున శ్రీయుత ముచ్చన్న శైలి గారు తాము చేర్చును డైలెక్టుగా నుండి, య గ్రాసనాధిపత్యము వహించిన తరుణమున, వ్రాసిన మినిట్సు తాము, దురుద్దేశ మతో వ్రాయలేదనిన్ని పొరబాటున, నొక వదమునకు మరి యొక వదము వదెనని విన్నవించినందువై, వారిపై లేబడిన తీర్మానము నుపసంహరించుకొనిరి. మామూలుమేరకు సాధారణ సమావేశము నెలాఖరున జరుపబడెను. చేర్చునువారే య గ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి. పురపాలక రీడింగురూమునకు నాలుగువందలు రూప్యముల విలువగల గ్రంథములు కొనవలసి నట్లు తీర్మానించిరి. శ్రుతుతముండు, గానుల యిట్లు చాలవనిన్ని మరియొకరు దీపములు క్రయముచేయుటకు ద్రవ్యము సాంక్షిక చేసిరి. ప్లెన్వల్ మెలేరియా ఆఫీసరుగారు తెలిపినపలనాలు కొన సాగించు శ్రయత్యములు ఒప్పుకొనబడెను.

మనసిపల్ సరిహద్దులలో నుండు బండెదొడ్ల విషయము ఆదోని మునిసిపల్ చేర్చునవారు సలహా యిచ్చిన మేరకు గవర్న మెంటువారిని హెచ్చరించు తీర్మానములు చేసిరి. రమారమి రిసం॥ మనసిపల్ యధికారమున జరుగుచుండిన ఖిష్టరు డిపోజిషన్లు ము, యిటీవల 1926 సం॥ నవంబరు మొదలు చేర్చునవారు క్రే డ్లతో జరుపనందున సదరు డిపోజిషన్ల వస్తువులు కాలక్రమ మున ధరకెక్కుటయే కాక పాతబడిపోవుటచే, డిపోజిషన్లకు పిలు లేక యుండుయు, మరికొన్ని యనివార్యములు తటస్థించు టచేత చేర్చునవారి విషయము చర్చదెచ్చిరి. సభ్యులందరు కల సి నిలవసరములను ఈ రాజు చేయవలెనని తీర్మానించిరి.

ఆలిషేలమంగాపురమున బహుశ్చవము

లికనటికి మూడు మైళ్ళ దూరమున నుండెడి అలిమేలుమంగ
తాయార్ల వారికి యీనెల 9 మొదలు 17 వరకు బ్రహ్మోత్సవ
ము జరుగును. మామూలు పేరకు దేవస్థానపువారు అన్నద్రవా
నము జరిగింతురు.

వెన్నుగునికి ఆతిసారము కాకినాడలో చికిత్స

ల్యాండు రెవిన్యూ కమిషనరుగారు వెన్నుగునికి
కాకినాడలో నీళ్లవిరేచనము లగుచున్నది.

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాకినాడ, నవంబరు 5:—ల్యాండు రెవిన్యూ కమిషనరుగారు వెన్నుగునికి తుని వెళ్లి తిరిగివచ్చుచు గత శనివారము కాకినాడ మహామండలిలో నీళ్ల విరేచనము లయ్యెను. కలరాను భయపడిరి. కాని పేగులలో విషవదార్థములను కలిగిన వ్యాధియని నిరూపించబడెను. వ్యాధి ఏమైనప్పటికిని వెన్నుగునికి స్వల్పకాలే అందరను ఆదుర్దాపడుచున్నార. గత రాత్రివరకును కాడి వెనుకకు లాగుచుండెను.

కాని, దైవానుగ్రహమున వారికి స్వహా వచ్చినది. ముఖ్యముగా పానము కలిగినది. వాడే తేడాస్థితికి రాగనుచున్నది. కాకినాడ అసిస్టెంటు సర్జను సహావరాలగు రజు పితాపురం లేడీ డాక్టరుగారు, విశాఖట్టునుగాని మేజరు అండర్సనుగారు వారికి వైద్యోపచారముచేయుచున్నారు. మద్రాసునుండి మేజరు హింగుప్పనగారు వెన్నుగునికి మరేయను నేటి ఉదయం మొదలుమీద ఇబ్బతురాగలరని తెలియుచున్నది. (తంతివార్త.)

వాతావరణస్థితి

1928 నం. నవంబరు నెల 5 తేది సోమవారము

మాఖ్యజిల్లాలు	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షము	గత 24 గంటలలో సగటు వర్షము	గత 24 గంటలలో ఉష్ణోగ్రత	గత 24 గంటలలో తేలిక నీరు
గోపాలపురి	89	67	...	18.5	+ 4.0
విశాఖపట్టణం	86	72	...	25.0	+ 18.6
కాకినాడ	86	72	...	18.9	+ 4.1
మచిలీపట్టణము	86	72	...	14.0	+ 8.6
కర్నూలు	88	67	...	8.0	- 0.9
జున్నార	83	67	...	4.0	- 0.6
అనంతపురం	8.4	- 0.8
కడప	85	70	...	6.8	+ 0.4
నెల్లూరు	90	76	0.1	14.8	+ 3.8
మద్రాసు	88	74	1.1	22.2	+ 7.8
కడపూరు	88	78	0.6	16.8	+ 2.7
నెలమ	84	71	...	7.8	- 0.5
కోయంబుత్తూరు	84	71	...	5.4	- 1.7
తిరుచనాపల్లి	88	78	...	9.9	+ 1.9
నాగపట్టణము	79	74	4.2	17.9	+ 8.5
మధుర	86	75	...	5.7	- 3.5
హంబన్	88	77	0.1	7.9	- 3.2
హలంబి	0.1	4.4	- 3.4
తిరువేండ్రము	82	75	0.5	16.7	+ 4.6
కొచ్చిక్	87	77	+	18.1	+ 8.0
కాలికట్టు	91	75	0.1	11.5	- 0.8
మంగళూరు	91	76	...	14.1	+ 5.6
తెంగునూరు	82	64	...	18.1	+ 9.2
మోకార	77	68	...	7.5	- 2.1
కొడైకనాల్	57	51	0.8	14.1	+ 2.0
మారు	68	58	+	21.2	

సగ్కారము:— ఆకాశము నిర్మలముగానే యున్నదన వచ్చును. గోపాలపురంలో వగటివడిది 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ రాత్రివడిది 8 మొదలు 4 డిగ్రీలు తక్కువ.

డక్టర్:—మేఘములు ఒక మోస్తరుగా నున్నవి. కడపలో వగటివడిది 4 డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నూటకము:—మద్రాసులో 1.1 ఇంచువేడు. కడపలో 0.6 తరలెను. నెల్లూరులో చినుకులు వడెను.

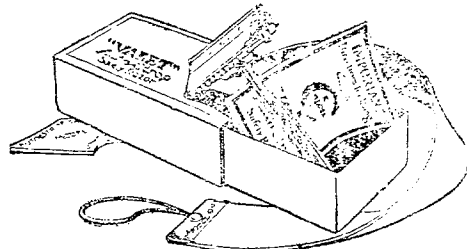
వ. వ. నారాయణలయ్యరు,
సహాయ వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

ఆలసింపకుడు-

ఆలసింపిన ఆశాభంగమును. పృథాగా డబ్బు ఖర్చును. యుక్తకర్మయందు మిగుల అసంతృప్తికలుగును. బ్లైదులు కొత్తగా కొనుట యనునది తగ్గిపోవును. చక్కగా టైర పము చేసుకొనుటకు వీలగును. వేలేట్ రేజర్ ను కొనుడు. బ్లైదును ప్రేమునందుచియే పదును పెట్టుకొనదగినదిది యొక్కటియే.

నెం. 1

"VALET"
Auto Strop
Safety Razor

AUTOSTROP SAFETY RAZOR CO., LTD., 197-207, CITY ROAD, LONDON, ENG.

సబర్బత్రి ఆశ్రమమునందలి మార్పులు

మహాత్ముని ప్రకటనము

సత్యాగ్రహశ్రమమునకు సత్యము అహింస బ్రహ్మచర్య ము మున్నగునవి ముఖ్యస్థూలములయ్యున్నవి ఆశ్రమవాసు లందరను ముఖ్యముగా వీని ననుసరింపక తప్పదు. సబర్బత్రి ఆశ్రమమునందందరును యెల్లప్పుడును వీనిని త్రికరణయా నెరవేర్చు నట్లు చేయుట చాలవ్యవసాయము. ఈ కారణమునే సత్యాగ్రహశ్రమమును పేరును తీసివేసి యిండస్ట్రియలు హోము అని యిపుడు పేరుపెట్టబడెను. సత్యాగ్రహ మొక ఆశ్రమము గా నుంచబడెను. ఆశ్రమ ధర్మముల నన్నిటిని సరిగా నెరవేర్చు వలెననియే కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు నిశ్చయించిరి. కాని ఆశ్రమవాసులందరునుగూడ నందులకు గట్టి ప్రయత్న మొనరించెదర. బ్రహ్మచర్య నియమము లొలగింప బడెనను వార్త నిజము కాదు. బ్రహ్మచర్య నియమము లేకున్నచో స్వార్థ త్యాగముతోనే పరిశ్రమలయము ను కొనసాగించుటకు వీలుపడదు. దేశారాధకునకిది ముఖ్య తమము.

వ్యాపారసౌలభ్య లాభమును బడయవలెనను నుద్దేశముతో నీయాశ్రమమునందలిపుడే కృషియునుగూడ జరుపబడుటలేదు. ఇదివరకున్న నియమము లేవియును మార్పుబడలేదు. భోజననియమమునందు మాత్రమే మార్పుచేయబడినది. ఆశ్రమ పాకశాల లో యిదివర కందరికిని చప్పడి పదార్థములే తయారుచేయబడుచుండెను. ఇప్పుడు ఇప్పటి పదార్థములను ఉత్పాదకములు మున్నగువానిని చేర్చబడిన పదార్థములను గూడ తయారుచేయబడును. ఎవరి కిష్టమైనవానిని వారు భుజించుట కిప్పుడు సంపూర్ణముగ స్వేచ్ఛయియున్నది. అని మహాత్ముని ప్రాసనవ్యాసము నిన్న 4 వ తేదీన విజయవన సభవేడు పత్రికలో ప్రకటించబడెను. (ప్రీతేను.)

సంపూర్ణస్వాతంత్ర్య సమితి

భిల్లిలో సమావేశమైనది

భిల్లి, నవంబరు 4:—కాంగ్రెసుకమిటీ సభి జరిగినచోడనే యన్. శ్రీనివాసయ్యంగారి ఆధ్యక్షతన సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య సమితివారు సభచేసిరి. సమితియొక్క సంఘనిబంధనలు ముసాయిదా తయారుచేయుటకై సభచేసిరి. (ఆ. పే.)

ఆంధ్ర రాష్ట్ర సభాధ్యక్షు డెట్లు నియమింపబడెను ?

సి. దొరస్వామయ్యంగారిని సభాధ్యక్షునిగా నంద్యాలలోని ఆహ్వానసంఘమువారు నియమించుటకు ఆధారము లేమిటి?

తిరుపతి, నవంబరు 5:—తిరుపతిలో జిల్లాకాంగ్రెసు కమిటీ సెక్షరీయును రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కమిటీ సభ్యులు నగు శ్రీనివాసాచారిగారిట్లు తిరిగివచ్చిరి.—నంద్యాలలో జరుగు ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ సభకు ఆధ్యక్షుని నియామకము ఆత్యాతురముగా ఆహ్వానసంఘమువారు చేసిరి. కాని అట్లు చేయుటకుగల కారణములు పత్రికలో ప్రకటించబడలేదు.

ఎన్ని జిల్లాకాంగ్రెసు కమిటీలవారు తమ నిర్ణయములను తెలియజేసిరి. అధికసంఖ్యక కాంగ్రెసు కమిటీలు జవ్వారి లాలు సెప్టెంబరులోనే జరిగిరి.

ఆహ్వానసంఘమువారు తమ యిచ్చనచ్చిరట్లుగా ప్రెసి డెంటుకు నియమించుట ఆశాస్త్రియము. ఆహ్వానసంఘమైనను యీ నెల 1-వ తేదీన ఏర్పడినది. ఆహ్వాన సంఘమువారు సి. దొర స్వామయ్యంగారిని ప్రెసి డెంటుగా నిర్ణయించిరి. తరు న్నీడరీ నృత్తిలో నున్నారు.

ఆహ్వానసంఘమువారి యీ నిరంకుశ ప్రవర్తన నేను గర్హించుచున్నాను. ఇతివజ్జిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీలన్నియు తమ నిర్ణయములను తెలియజేయవలసిగడుపుచోకటి నియమించి అందరికిని తెలియజేయని యెడల ఈ ఆంధ్ర రాష్ట్రీయసభ కన్వకను హాజరు కాగూడదని నేను కోరచున్నాను. (తంతివార్త.)

మో హి నీ తైల ము

5 తు|| నూనెగల సీసా 1-కి 0-12-0

శ్రీపురుషులు వాడుటకు యోగ్య మైనది. ఇది మహాపరిశ్రమము జేయు విద్యార్థులు, స్త్రీదత్తు, ఉద్యోగస్థులు మొదలగువారికి సుఖనిద్ర, విశ్రాంతి నిచ్చును. నుండరుల మోహలావణ్యములకు ప్రాపనుకురులను మనోహరముగ పెంచి కాపాడును. ఈ తైలమునందుగల రమణీయమును సువాసన చెప్ప నలవి గారు. తలకు రాచి దువ్వుకొనిన ఇరుగుపొరుగు వారలనుగూడ పరిమళము వ్యాపించును. తలలో చుండును పుట్టు నియ్యదు. దీనియందు మనోహరమును సువాసనద్రవ్యములను చేర్చి తయారుచేయించి నెలకొలిది సీసాల విక్రయించి మెప్పు బడసి యున్నాము. వేదేల, వికసారి పరిశీలించిన నిజము తెలియగలదు. అమృతాంజనం దిహోబాంబాయి, లేక మదరాసు.

తూర్పుగోదావరిలో వర్షములు, వరదలు

జిల్లాతాలూకాలలో వర్షము

(ప్రత్యేకవివరము)

ఈ జిల్లాలో గోదావరికి విశేషమైన పాదీని వరదలు తీవ్ర గణన జిల్లా తాలూకాలకు వర్షము అంతగా కనిపించలేదు. జనవర్షముగాని వర్షవర్షముగాని కలుగలేదు. కాని యితరతాలూకాలచేత చాలకు చాలవర్షమున్నట్లు కనిపించుచున్నది. నేను చాలచోటలకు తాలూకాలో తిరిగి పరిశోధించగా చాల భాగములకు వర్షమువల్ల ముంపు నష్టము కలిగి నరిచేలు కట్టిపోవుటయు పుష్కారముపోయి పూకపాయలు నిల్చుటయు కనిపిచెను. పెత్తుగరముతులను యితరప్రముఖులను కనగొనగా చాలభాగము వర్షమువల్ల నరిచేటకు వర్షము కలిగినదనియు, కొన్నిచేలు కట్టిపోవుటయు, భాస్కరు చాల వరకు పొల్లు పోవుననియు, వచ్చే పంటలో నుమారు చాల నష్టము కలుగవగా దర్శనమిచ్చిన దిగ్గవరపు, రయిరులకు భూస్వాములకు కొంతవర్షము కలుగుననియు తెలియవచ్చెను. అమలాపురం రాజ్‌కోట తాలూకాలో గూడ అధికవర్షమువల్ల వర్షముకలిగినదని తెలియవచ్చెను. కాకినాడతాలూకాలో జిల్లాభూములకు అధికవర్షమువల్ల వర్షమేగాక మురుగుకాలువల ముంపుచేత నుండేటి పెద్దరా ముంపులచేతను వర్షము సంభవించెను

ఇప్పుడు కాకినాడనుండి కొట్టిపల్లికి ముమ్మారుగా బాండ్ల వీధివీధి, జగన్మూర్తిపురమునుండి నడకుదురువరకు పాడైపోయిన రోడ్లు తాత్కాలికపు బాగులు చేయబడుచున్నవి. వామూరు గా మోటారుబస్సులు నడుచుచున్నవి. నేను 29 వ తేదీ యనయమున గోర్రపూడివద్ద చూచునట్టి యంకను ఆమరుగుకాల వ తీరముగా వంతెనకొకటి ప్రహారము ముంజేత కాలవ అక్కిడవ్వను తీర్చుచున్నది. చుట్టుప్రక్కలను విస్తార భూభాగము నీటిలో మునిగియున్నది. సత్రపు చుట్టును నీరు వ్యాపించియున్నది. ఆ చుట్టు ప్రక్కల భూములకు సంపూర్ణవర్షముకలిగినదని చెప్పవచ్చును. కాకినాడ-నడకుదురువరకు భూములు చాలవానికి సంపూర్ణవర్షముకలిగినదని చెప్పవచ్చును. దూరమునకొన్నిచోటి వర్షవర్షముకనిపించినను పంటపొలములకి సరిగా ముమ్మారు రీతివచ్చునని చెప్పవచ్చును. యాననచేయ యానబోయేచేలు వర్షమువల్ల చెబ్బితినున గనుకగిగు బడి కొరవడును. 29వ తేదీనాడు నేనుచూచునట్టి రోడ్లముల ప్రక్కలనున్న పరిభ్రమణకు లగ్గున, చేయపడిపోయియు దృశ్యమయ్యెను.

కాకినాడ-పితాపురం రోడ్డు

శ్రీ బులుసు సాంబమూరిగారు నెవను 29 వ తేదీ మధ్యాహ్నము తునకిబయలుదేరినది సాధ్యమైనంతకీ ప్రకారము లో వరదవర్షమువలన దీర్ఘముగా తిరిగించి అభిప్రాయమును నిరూపించుకొనుచును యుద్ధేశించిరి. కావున పితాపురమున రకు మోటారుబస్సుచెల్లిననుచుచే బస్సుమీద ప్రయాణముజేసిరి. అంతవరకు రోడ్డుమీద అప్పటికే వియమ నీరు నిల్చియుండలేదు. గండ్లబడిన చోట్లకు రోడ్డు గ్రామల దృశ్యమును కొట్టుకొనిపోయిన చోట్లకు జిల్లాబోర్డు వారు బాగులు చేయుచున్నారు. సర్వవరంరోడ్డు జంక్షను దాటి 18 మైలుకాయ దాటినతర్వాతనుండి తిమ్మాపురం గ్రామాలవరకును మురు 16 మైలు రిఫ. రామవరకును ఒక మైలువలె పైగా రెండువర్షము వీరవలె భుండుముగా నుండి నట్లు నాకొ అభిప్రాయము కలిగెను. ఇప్పటికిని రోడ్డు యిటు ప్రక్కలచేలు భూములు వరదవల్లపొడిచినట్లు కనిపించును. చేలు అధికనీటియముగా నుండెను. 30 వ తేదీని తిరుగవచ్చునప్పుడునూడ విశేష చార్చు కనిపించలేదు. మా బస్సులో కూర్చుండిన గ్రామ ప్రముఖులు గ్రామములకు సంభవించిన యిక్కట్లను పంటపొలముల చాచుచును ఉప్పిరి. యేలేదన పట్టునున్న గ్రామములన్నిటికిని దురస్థ కలిగినట్లు వర్షవర్షము అంతేకాక దూరమునకును చేరువుచు దగ్గరనున్న కందూర-చేరువు చుట్టూ తెలియము, లయిదను పాలములొదల ఒడినిట్లు స్పష్టమయ్యెను తిమ్మాపురములో ఒకవైపున నున్న సెమ్మబాటగుండును నీటియముమైట్లు తెలుపబడెను

పితాపురంవివరము

చిత్రాడ గ్రామము తాటికొత్తపల్లికి పితాపురం రైల్వే రోడ్డు ప్రాంతము ఒక మైలు దూరమున నీటివల్లవచ్చే రోడ్డు గ్రామము ప్రతిక్షయ్యెను పితాపురము గ్రామముగలది పైకిగా ఉత్తరభాగము రోడ్డు యంకను నీటిచే తడియుచున్నది. అక్కడనుండి ముమ్మారు పండుమైపు బస్సుమీద కల్గితిరిగి. అక్కడనుండి ఒకరైల్వే స్టేషన్ గా నుండుములో రోడ్డుదాకా లయిదనుండిను ముమ్మారుగల గండెలగుండును నీరు తీవ్రముగా ప్రవహించుచున్నది. చక్కగా పరిశీలించుటకు గ్రా

మనుల సందర్శించి కళల ప్రశ్న ముచేయుటకును విలగనుండునని మేము బండిచేసికొనక ముమ్మారు 5 మైళ్లు నడిచి చేబ్రోలు కల్గితిమి.

గొల్లప్రోలురోడ్డు గండ్లు

వైచేప్పబడిన నీటిగండ్లు ప్రస్తుతము బహు కొరవడి యుండెనుగాని పితాపురంనుండి గొల్లప్రోలు గ్రామ సమీపమున నున్న గొల్లపూడివంతెనవరకు దర్శనమైన నీటిప్రవాహముగా నుండెనని గ్రామస్థులకుటయేగాక గ్రామస్థులవల్ల తెలుపబడెను వరిచేలు నల్లబడినాయి చావు మొగము పెట్టినవిగాని కన్ను లకింపు గలుగజేయలేదు పితాపురం సమీపమున వర్షభుండములో కన్నులవిందుగ గొన్నిచేలు కనిపించెను. పంటపొలములకి యెంతవచ్చునో సందేహము. ఈనీటిగండెలదాటులు కొంత కష్టముగానున్నది. మేము వెళ్లెప్పుడు అంతవర్షమునీవినలేదు. ఒకరినొకరు పట్టుకొని అతిశయగ్రహణ మెరక భాగము చూచుకొనుచు ప్రవాహవేగము నతికనించుచు జనులదాటిరి. రోడ్డునకిరు ప్రక్కల నుండు పల్లపుభాగములంతగా లోతుగా నుండవని ఆంధ్రులలో నుండి జండ్లు పోయినవి. కాని తిరుగ 30వ తేదీన మేము మరలవచ్చినప్పుడు పూర్వము దినముకంటె మడుగుయొక్క తీవ్రవడియును లోతు ను అధికమయ్యెను. బహుమధురముమీద జండ్లు నిన్ననాయం కాలము చాలగల్గుచున్నది. కొండలచెత్తన మబ్బులబట్టియు ఉరుకులబట్టియు అప్పటి యంకను వర్షించుచున్నట్లు అర్ధమును చున్నది. అవర్షభరితముగా గొల్లపూడియేద పెత్తుపాడులుగా చీల్చుకొని పోరలుచున్నది. బహుశః నిన్నరాత్రికి అధికమయి యుండవచ్చును. కాని వింతవర్షము యిప్పుడు కురిసినను గ్రామములు ముంచివేయవని ఆధృతములేదు. వీర్యదిన గండ్రోనుండి పోవును గాని వెనుకటి యువదనును వరలలేదు. వెంటనే బోర్డువారు యాగండిలవద్ద తగువార్త ము యేర్పాటుచేసిన గాని రాకపోకలకు అతికష్టముచుచున్నది. అగండియొక్క లోతు అవరిమితిమని నాకుతోచినది. గండిదాటి గట్టు ఎక్కబోవు సమయములో ఒకకాలు నేను పల్లమునకు వరధ్యానముతో జేయగా ఆపడికాలున కంతుగానక వడిలోనికి గొట్టుకొనబోయెడి తిరుగములో శ్రీ సాంబమూరిగారు గట్టునుండి నాచేతి పట్టుబిడువక పైకిలాగిరి ఒకపల్లలబండి నీటిలోనుండి దాటించుటకు ఒకడబడుముండి విశ్వప్రయత్నము గావించుచుండిరి. అది బయటికి చేరునట్టి ఎంతకాలమయ్యెనో తెలియదు.

గొల్లప్రోలు గ్రామము

గొల్లపూడి వంతెనదాటి గొల్లప్రోలు గ్రామమున ప్రవేశించగా పెద్దచేలువున భాస్కరుబండ్లు (ముమ్మారు 20) కాన నయ్యెను. దర్శనమయ్యెను. వర్షము లాభమునకు సమయ మున్నట్లు గోచరించినది. తునికి మహా ప్రళయము వచ్చి వియ్యము మొదలగు తినుబడి పదార్థములు చెడిపోయియు కొట్టుకొని పోయియు ప్రజలు బాధపడుచున్నారని తెలిసి చామగ్గిల వర్షము భాస్కరు బండ్లును వివరితధరకు తునిలో అమృతము నిమిత్తము పంపిరియు, కాని ముమ్మారు ధర ముమ్మారు రూ॥ 14 లకు మించి యిప్పుడుకలచేత బండ్లు తిరుగ చామగ్గిలకు కల్గిపోవుచున్నవనియు తెలిసినది. తునివారు మంచి పాఠమును నేర్పిన గ్రహించిరి.

గ్రామ మధ్యమునకు వెళ్లగా గ్రామమును పాతకాలా పాధ్యాయులును మేము వచ్చిన గతంతెరిగి గ్రామదీర్ఘమున తెలిపిరి. మొము రోడ్డున నీరుపొలి పల్లపుభాగములకు పండుములు మున్నగువారి తావులను లైలానేమను ప్రాంతమును ముంచివేసినదియు, ముమ్మారు గ్రామజీవనము యిప్పుడిప్పుడే కలుగుచున్నదనియు, బోర్డుశాఖల 29 వ తేదీన తిరుగుటకు వీలు అయ్యెననియు, ముంపువర్షము యాగ్రామమునకును యితర గ్రామములకును కలిగెననియు, కొండల వర్షము ప్రవాహములుగా వచ్చినదనియు, చెరువు వద్ద గట్టువేసి యితరవిధములను కొంత గ్రామమునకు భంగము లేకుండ ప్రయత్నించినదియు, శేషమిచ్చి వుండెను యిట్టివర్షము దుర వాతముయ్యెననియు, ముమ్మారుక లక్ష రూపాయలవరకు నష్టము మడింపుచేయవచ్చుననియు, తెలుపబడెను. విశేషపు వర్షవర్షము ఆగ్రామమునకు లేదనిరి. గొల్లప్రోలులో నొక పెద్దవర్షము శ్రీ దర్శిపూడి రామమూర్తిగారు స్వయముగా మాకు బాగా చెబ్బినను కొత్తపెట్ట భాగమును చూపించిరి. అది మూడుపీర్లుగానున్నది. ముమ్మారు 200 ఇంసుకు. ఇండ్లకిండ్లు వడిపోయినవి. ఉన్న యిండ్లు గోడలు పడిపోయెను, పైకప్పులు కడిపోయెను గోడలు చీలబడినవియు కనిపించెను. 10, 12 అనునలలోతున నీరు ప్రవహించినట్లు కాననగును. నేటియేయవారు, కాపులు, కూలివని చేసికొనువారు నుఖ్యముగా అప్పటికలకు. జనవర్షములేదు. కొంత సామగ్రి పోయినది. ఒక్కరికినాత్రము ముమ్మారు రూ॥ 200 లు విలువగల విచ్చి పోయినది. ప్రాపము వీరప్రజల దురస్థి ముగ్ధ నశక్యమయ్యెను. వారి గోల అరిదీనత్వము ప్రదర్శించెను.

చిన్న వంతెనలవల్ల నష్టము ఈ పేట కెవరూ గొల్ల పోలు చేబ్రోలురోడ్డు పోవుచున్నది దీనికి 6 సంవత్సరములక్రింద వంతెనలులేక దాములుంటుండెను. అనగా రోడ్డుమీదనుంచి నీరు పారలిపోవుటకు మధ్య కల్లుగానుండి యిరుదెలలకును ఏటవాలుగా రోడ్డుకు చేరును. ఈ దాము ఒక చివరనుండి మరెయొక చివరకు 200 అడుగులు పొడవు ఉన్నది. ఇప్పుడీ దాములకుబదులుగా రోడ్డుకు సమానమట్టుముచేసి చిన్నవంతెనలు కట్టబడినవి. అధిక వర్షములు వడినందునను వరదలవచ్చునప్పుడు యీ వంతెనల నుండా నీరు పార్ల లేకపోయి వెనుకకుతన్న పొలములను యీ కొత్తపేటను ముందుకు తీసుకుచున్నది. కాబట్టి యిప్పుడీ ప్రజలు కోరున దే మనీ న పూర్వపు దాములైనను పునః కలుగజేయవలెననియులేదా, ఉన్నవంతెనలు విస్తారపువెడల్పుచేసి నీటిదార్లు విలాలముగా చేయవలెననినదియు, దీనినిగురించి జిల్లాబోర్డువారు చాలించుచుదురుగాక. దాములు స్వయంశల వర్షకాలములో రాకపోకలకు యిబ్బందిగాకల్పించును. వంతెనలువేసేయడం అధికవ్యయముండును. కావున ప్రజాక్షేమమునకై తగువార్త ముంబించివలసియున్నది.

ఇతర గ్రామములు

గొల్లప్రోలుకు ఒక మైలు దూరముననన్న మాధవపురం గ్రామం యావత్తు మునిగిపోయి వడిపోయెను. రెండుయిండ్లుమాత్రము మిగిలినట్లు చెప్పబడెను. పంటలు కూనగనున వేరగచెప్ప నగర్వములేదు. పశువర్షముకలిగెను.

ఇసుకపిల్లిగ్రామము చాలవరకు వర్షవర్షము. చేబ్రోలుకు నాలుగుమైళ్లదూరమున మల్లవరం, రవణకల్లపేట, ఆలవిల్లి-వెంకటనగరం గ్రామములు ముంపువల్ల వర్షము పొందెను. ముమ్మారు మూడవంతు పంటవర్షము. ముమ్మారుగా వర్షవర్షమునకు సమద్రము మూడుమైళ్లదూరమున నుండును. ఈవర్ష వరదలవల్ల సమద్రము వల్లవర్షపు పొలములలోనికి వ్యాపించినది. ఇప్పటికిని సమద్రపు కాపురములు కడవలమీద వర్షవరకు వచ్చితిరిగించి పోవుచున్నారు. ఈమూడుగ్రామముల పంట సామాన్యముగా రెండులక్షలు కిమ్మకు ఉండవచ్చును.

చేబ్రోలు

గొల్లప్రోలు వరది చేబ్రోలు సమీపించునట్టి కొంచెము నాననో నేత్రము వికసించెను. అంతవరకును ఎటుచూచినను పాడైన భూములే. చేబ్రోలు గ్రామము మొగడలనే ఒక పెద్దవిరుపు గలదు. ఈభూముల కంత ముంపులేదు. ఇది గొల్లప్రోలుకంటె మెరక. అంతకంటె గ్రామము బాగాపెట్టు మట్టు మున్నది. గ్రామమునకు వరదవల్ల అరి స్వల్పము. తక్కువేయరానిది ఇప్పటికిని (29 వ తేదీరాత్రి) నీరు రోడ్డున కడ్డముగా ఒక పల్లపు ప్రాంతమునకు పోయి లోయగా యిండ్లమధ్యనుండి ప్రవహించుచున్నది. వైచేప్పబడినచెరువుక్రింద వరిచేలు పచ్చగా నేత్రాకర్ణముగా మూత్రమున్నవిగాని పంటలాభము అంతవరకును తెలిసినది. ఈచేలువరదవల్లవల్ల ఎండలకు మడిపోయినవి. ఈవర్షములకిప్పుడు పచ్చబడినవంటి. చెరువురోడ్డును కొట్టివేయవలెనను గ్రామముమీద పడకుండును గండియేర్పడి నీరుపోయెను. దక్షిణమువైపున గ్రామమున నీటిప్రవాహము కలిగినప్పటికిని ఎత్తైనవరకులేచే నీరువెంటనే వల్లపుభూములకుపోయెను. గొల్లప్రోలుకంటె చేబ్రోలులో మిరపకాయలపంట అధికమనియు, ఎక్కువవర్షము చేబ్రోలు పొందెననియు, మిగిలినవర్షము ముమ్మారుక లక్ష రూపాయలవరకువచ్చుననియు, గొల్లప్రోలులో యావత్తువర్షము కలిసి రెండున్నరలక్షలవరకువచ్చుననియు తెలుపబడెను.

సాయంకాలము 5 క్ల గంటలనుండి రాత్రి 10 గంటలవరకును శ్రీగజరా నీతారామస్వామిగారి బస సమీపమున విక్రమించిరి. మోటారు బస్సు ఎంతకును రాలేదు.

శ్రీ నీతారామస్వామిగారి యాదరణకును అతిధ్యమునకును ప్రార్థన పూర్వకమైన వందనములు మరల తెలుపుచున్నాను. అక్కడకు సమాజేశమైన గ్రామస్థులవల్ల తమ కష్టములను లనుగురించియు, పితాపురం ఎస్టేటువారికి రైతులయెడ సానుభూతి దయాంతఃకరణములు లేకపోవుటయు విదిరిమయ్యెను. పితాపురం మహారాజాగారు ఏ బ్రహ్మసమాజ ప్రభోధమునకో లక్షరూపాయలినేయేమి, మరికటి కటికో ధనము వ్యయపడిలే నేమి, రైతులయొక్క జేమమును విచారింపక రయితులు ప్రతికారాకో చచ్చి నాకో తింటున్నారో ముడుతున్నారో కని పెట్టకపోయినప్పుడు ప్రజలకు దారియెమో కనిపించదు లేదని వాక్రచ్చిరి. ఈప్రళయములో ఎస్టేటువారు భోజన పదు పాదము లేర్పరచుటగాని, వ్యవస్థాపనిర్యూ పోకర్వము లేర్పరచుటగాని యిట్టి కార్యములు చేయక పోయినను, నెత్తి కొట్టి ముందే పన్ను యిస్తారా లేదాని, పంటయలేదు కను నాలుగువారోలేదో అప్పుడే రైతులవద్ద పన్నుననూగచేయదురా, ఇది కుదరుదర్శాయముగా నున్నదనియు, ఎస్టేటులోని ప్రజలకు విద్యుదుగా భావించి దయ జాక్షిణ్యములతో వర్తింతులలేదనియు, తునిఎస్టేటులో యింక దుస్థులకార్యములు లేవనియు, రైతు యిచ్చుకోవ

కలమల్ల రైల్వే స్టేషను ఖానీ

జమ్మలమడుగునుండి పి. డి. తిరువేంగడము బి. యే. బి. యల్. గా రిల్లు తంతివార్త సంపిరి.

కొన్ని పార్శ్వకలహములవల్ల కలమల్ల రైల్వే స్టేషన్ వద్ద రెండుయూదు ఖానీలు జరిగినవి. మూడవ తరగతి ప్రయాణికుల వెంటింగు గదిలో ఆదే బలమీద ఆరు నెలలక్రిందట నొక ఖానీ జరిగెను. ఇది రెండో ఖానీ. జమ్మలమడుగు డిప్యూటీ పోలీసు నూపరింపెం డెంటుగాడు ఖానీ జరిగిన నెలదినములలో దోచుటకు వట్టుకొనిరి.

ఈ ప్రాంతములలో రెండు ఎక్కవసాముతులై ప్రబల ముగానున్నారు. ఇటీవల కొన్ని ఖానీలు వరుసగా జరుగుచూ వచ్చినవి. గన్నవొలిపు డిప్యూటీ పోలీసు నూపరింపెం డెంటు గారు కల్ల ప్రాద్దులూరు ఆకులవల్ల గ్రామముల ఖానీలగుర్చి దరియాపు చేసిరి. మంచివలకుబడి గల 35 మంది రెడ్డుల ఒక రాత్రి అరెస్టుచేసిరి.

నున్నపు రాళ్లపల్లి గ్రామములో ఖానీ చేయటయే వృత్తిగాగలవారు నిలకు మేర్వరకుకొనియున్నారు. కలమల్ల ఖానీ ని వ య మె వి చార ణ చే యు ను న్నపు డు నున్నపు రాళ్లపల్లిలో నేరకులను అరెస్టు చేయుటకై పోలీసువారు జాలముచేసి దొర్లవ్వకుచేసిరయ్యె అందుమీద రెండు తిరుగబడుటచేత తుపాకులు కాలబడినవనియు తెలియుచున్నది. కాని, ఎంతమంది కపాయమును కలిగినో తెలియటలేదు. కలమల్ల ఖానీకేసులో మద్రాసులోను అరెస్టుచేయుటకై ఆర్థరాత్రివేళ డిప్యూటీ పోలీసు నూపరింపెం డెంటు గారు నున్నపు రాళ్లపల్లి ముందరకు. విలేజ్ మేజిస్ట్రేటు అగు రెడ్డిగానొకడను, రెడ్డు తలారీలను, పోలీసువారిపై తిరుగబడినట్లు. గ్రామముంతయు సోదాచేయబడినది. అనుమానము మీద అనేక ధనవంతులకు రెండు అరెస్టుచేయబడిరి. ఇందులో నాయకుడగు నారాయణరెడ్డికి డిప్యూటీ పోలీసు నూపరింపెం డెంటుగాడు అరెస్టుచేసిరి. పారిపోయిన మద్రాసులోను అరెస్టుచేయుటకై ప్రతిరాత్రియును గ్రామమునకు ఆకస్మాత్తుగా పోలీసువారు వచ్చుచున్నారు. జిల్లాబోర్డు మెంబరుకుడా యీ ఖానీ నేరకులలో చేరియున్నాడనియు అతడు అరెస్టు చేయబడుననియు వదలిగానున్నది. పోలీసు డిప్యూటీ నూపరింపెం డెంటుగాడు ఇద్దరు సబ్ ఇన్ స్పెక్టరులను బర్తాపు చేసి రట. వీరు అక్రమముగా ప్రవర్తించియుండినందులకై బర్తాపు చేయబడిరి. ఇంకను కొందరు తాపేదారులు లంచములు తీసి కొనుమండుటవల్ల మందలించబడిరట. (తంతివార్త)

బర్తాశాసనసభ ఎన్నిక ఫలితములు

రంగూను నగరమునకు ప్రతినిధులు రంగూను నగరము 2: చాబోర్ ఫ్రెనుగారును బాటికాగారును రంగూను పశ్చిమ భాగమునకు ప్రతినిధిగాను యశ. యం. కవాస్తీగారును ఇ. పి. పిల్లెగారును రంగూను నగర పశ్చిమ భాగములోని భారతీయ నియోజక వ్యవస్థ ప్రతినిధులుగాను ఎన్నుకొనబడిరి. (ప్రీ.పె.)

నైజాముగారికి ఢిల్లీలో

నూతన భవనము

స్వాతంత్ర్యనానములను జరుగుచున్నవి ఢిల్లీ, నవంబరు 4: మైదరాబాదు నవాబుగారు నేటినుద్ఘాటము ఢిల్లీ వచ్చిరి. అనేకవోట్ల స్వాగతముసంగ బడినది. వీరు నూతననివాసమునకు పోవుచున్నారు. (ఆ.ప్రె.)

నేనవ్వడు రాణిగారు కొంతకనికరము చూపుదురనియు, వీర సాదయను వివేకముకలదరియు, యిట్టి ప్రశ్నలకు తరుగములో రాణిగారికి ఎంతకష్టపడవలసియు కలిగినను ప్రజలయందంతయో దయాంకకరణములు కలిగియుండెననియు లోకాభిరామా యగయొక్క ఫలితము.

వరదలమూసిన ప్రయాణములకు బహు యిబ్బందిగా నున్నది. మేము వచ్చేటప్పుడు గొల్లప్రోలులో బక్సు బయల్దేరినందున అందులో విజయనగరం వెళ్లవలసినవారు కుటుంబముతో కూర్చునియుండిరి. ఆ బక్సు వెనుకందని ఎదురుగాడగా అదియు రాలేదు. అన్నవరం బక్సు రాలేదు మేమును రెండేడ్లబడిమీద కురిచిల్ల జూచినప్పుడు క్రొత్తాక్షణం ప్రిడడు నా పూర్వపుత్రుడు బుర్రా దేవేంద్రరావుగారు రాజమండ్రినుండి చేర్రోలుకువచ్చిరి. బక్సులు రాకపోవడము నిశ్చయమయ్యెను. అంతట మేమందరము బండ్లమీద తుంకి ప్రయాణమైతిమి. అన్నవరం వంతెనవద్ద గండి మట్టితో కప్పబడుటచేత సరాసరి గా తుంకిపొవుపూర్వ మేర్పడెను. 80 వ తేదీ ఉదయము 7 గంటలకు తుంచేరితిమి. (సత్యము.)

"Bynin" Amara

జగద్వ్యాపితకీర్తిగలగొప్పటానికు ఇదిరహస్య కర్మకలమునా శక్తి ఉత్సాహము నిచ్చును. ఆశీర్వదము ఆకలి లేమి చే బాధపడు వారలకు ఆకలి గల్గించి జీర్ణకీర్తి పెంపొందించును

లైకా అమరా ప్రతి గృహమునకు ఉండవలసినది. 8486 పిందూడేశమునందలి అన్ని ముఖ్యమైన ఉగ్రాణములందును ముందులమ్మవారి కడను దొంకును.

Allen & Hanburys Ltd.
LONDON
Special Representatives for India:
A. H. P. JENNINGS,
Block E, 2nd Floor, Clive Building,
CALCUTTA

కృష్ణామండల అర్చక మహాజన సభ

ద్వితీయ సమావేశము ఈ సభను లెజిషలేషన్ యూనెట్ 7, 8 తేదీలలో శ్రీమంత్ డివి గోపాలాచార్యులు అయ్యారాంగారి ఆధ్వర్యత క్రింద జరుపుటకు యేర్పాటు చేయబడినది. మండలమునందలి అర్చక మహాజను లెల్లరును తప్పక దుడచేసి సమూహ్యుడయి నకు కృషిచల్లగొందువాము.

సంఘమునకు క్రొత్తకార్యనిర్వాహకవ్యవస్థ పెన్నెకయూ అధ్యక్షకాడినియోజనమును గావించవలసియున్నది. గత వర్సరమున సంఘము చేయగల్గిన కార్యకలాపము పరామర్శించి క్రొత్తవ్యవస్థను ఏకమత ఉద్ద్యమము విడిచిగా వ్యాపించు నటుల తన విధాన మలోచింపవలసియున్నది.

సభకు గోదావరజిల్లాలోని రద్దుదానాలు విచారణకు వచ్చియున్నవి దేవాలయ చట్టపరిపాలన క్వలో కాననసభా ముఖమునకు లేబకు ని తెలియుచున్నది.

ఈ విషయముల గుర్చి బానిగా చర్చించవలసియున్నది. శ్రీమతులు కారంచేటి కమలామ్మ, డి. పావ. వి. రంగాచార్యులు, పరాశర రామకృష్ణమహాచార్యులు, చాపలి బాల శుందరరావుగార్లు మొదలగు ప్రముఖు లెల్లరును తప్పక విచ్చేయుదురు.

అదీన్నిగాక యీసమావేశ దినములలో ఆంధ్రరాష్ట్ర అర్చకమహాజనసంఘముయొక్క కార్యనిర్వాహకసభ లెజిషలేషన్ మాడనున్నది. కాన అర్చకమహాజను లెల్లరును తమ ప్రాంతపు అర్చక సోదరులను బ్రోత్సహించి తీసికొని యీ సభలకు విచ్చేయ ప్రార్థించుచున్నాము.

దీని అయోధ్యాచార్యులు పావులూరి వెంకటేశ్వర్లు వేదాంత శ్రీనివాసాచార్యులు గూడూరి వియ్యన్న పరాశరం వీర రాఘవాచార్యులు.

నైమనుసంఘ విచారణ

హజారు ఎన్నికల ఉద్వేగి, కార్మికసంస్థల సాక్ష్యము

లారాబోరు, నవంబరు 2: హజారు ఎన్నికల కమిషనరు, ప్రయత్నకాభాధివారములకు హజారు ఎన్నికల ఖానీలను, తేనుదయను హైదరాబాద్ నగరానికి విధానించబడి సభవారు వదిగంటాకే ప్రారంభించిరి. పల్లెడెంతుగంటలకు ఖానీగారి సాక్ష్యము ముగియలేదు. ఖానీగారి సాక్ష్యమునందు ఓటకుల పేరులను తమకు జేయబడినను, ఎన్నికల బిల్లును దెలియబరచిరి. ఓటకుల జాబితాను చాలమంది సభ్యుల నేయున్నవి. దుర్వివచారి పేర్లుంటు చాల అరుదు. ఓటు వేయమన్న వారి సంఖ్య ప్రమేద హామ్యమయ్యెను. హైదరాబాద్ ఎన్నికలలో నూటికి 82, రావంసా 49, మాడసా 58 వోట్లను ఓటకులు ఓటు చేసిరి. మాడసాని స్త్రీలను గూడ ఓటింపు అధికారముసంగ బడినది. కాని 1700 మంది ఆహ్వానం ఇందుమీద వేయి మంది మాత్రమే ఓటుచేసిరి. ఎక్కువమంది యిష్టములేకనే మా ని వేసిరి. కాని కొందరు ప్రత్యేక యేర్పాటులు లేక మానవతన వారు గూడ గెలుగు. ఓటకులలో పెక్కువ మంది విద్వాంసులే. కాని ఖానీలనుకన్న రెండుమంది ప్రజలు ము. జేకీ గూర్చి హామ్య అప్పిల్ చేసిరి. నడి ఓటకులకు సంఘసేవలందు అంచమర్చిరనియు ఫీర్యాదులుగలవు నాని నియమాంశంబు నిర్ణయించు న్న ను లంచమలిచ్చుట చాల లెచ్చెను. ఈదేశములో అభివృద్ధిరము సహజనాచార ములుచేరిన, మర్యాదసంపదించి విందు లుచేరులేగాని ఓటకుల నేనసరమకొనవలసినవిగాను- అని సాక్షి దెలుపగా, సర్ నైమనుసంఘ యీ దేశీయుల ఉదారభావము అతిథిసత్కారము కమిషనువాకి కూడ స్వయముగ తెలియుననిరి.

సాక్షి: మొదల పోతును. ఈదేశములో అసామెలకు ఆధికులగుడ ఆతిథ్యముసంగడి ఆచారములను. (నవ్వు).

ప్రస్తుతమున్న నియోజకవ్యవస్థలు చాల పెద్దవయినవి. చిన్నవిగానున్నచో సమష్టియోజకవ్యవస్థతో వ్యవహరించుట కష్టమగును. యుక్తవయస్సు గలవారందరికి ఓటు అధికారమిచ్చినచో ప్రస్తుతనియోజకవ్యవస్థలు నే యించి నయెడల కాననసభ్యులకును, ఓటకులకు సంపర్కముచెడును. అని ఖానీగారు దెలిపిరి.

సర్ హాకింబు గౌరుగారు: స్థానికసభ ఎన్నికలలో ఎంట్లీ ఎన్నికలకన్న యెక్కువ శక్తి ఆనుమడున్నది. ఈలో పము తొలగించుటకు విలులేదా?

మహాభక్త ఖానీగారు: ఓటకుల మనోభావము మార్చవలెను.

గౌరుగారు: ఎక్కువ ఆధికారములుంటుందేలేదా?

సాక్షి: ఏమి అధికారములు?

సర్ హాకింబు: వారు మంత్రులు కావచ్చును.

సాక్షి: అందరు మంత్రులు కావాలను. (నవ్వు).

సర్ గౌరు: జరిగేతు లిచ్చున్నచో ఎంట్లీకి మంచివా రు లభింపరు.

సాక్షి: అటుగాదు. లాలా లజపతిరాంయ, జివానుదము న్నాలుగార్లవంటివారలగులను. అభ్యర్థిభువనములట్టియే విజయముండును. ఫోర్టుకాని సువయోగింపు ఆభ్యర్థులను కన్న కోల్సురాయుకుకాను సువయోగింపు ఆభ్యర్థులకు గెలిచేది అనికాకేను గలవని గౌరుగారి ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరముగ సాక్షి దెలిపెను. సంఘములోని అభ్యర్థులకు ఎన్నికల ఫలితముగా అప్పుడప్పుడు తగవులు వచ్చుచుండును. సమష్టినియోజకవ్యవస్థలు లవలన జ్యేష్ఠ మధ్యస్థులనుసరి సాక్షి అంగీకరింపలేదు.

కార్మికసంస్థ ఎన్నపము

నెంట్లలు లేబరబోర్డు కరప్టమిచ్చిన ప్రతినిధులవ్యవస్థ నకు నాయకడకు ఎం. ఎ. ఖానీగారు పిమ్మట సాక్ష్యము సంగిరి. తమ బోర్డు యిలకును రిజిస్టరు కాతడ సర్ జూను హై మనుగారి ప్రశ్నకుత్తేవుగ సాక్షి దెలిపెను. తమ సంస్థ ఆఖరి భారత కార్మికమహాసభ (లేబరు యూనియను కాంగ్రెసునకు) మెంజినడికాదని హర్షమారసుగా రడంగ సాక్షి దెలిపెను. కార్మిక సంస్థలోని సభ్యులకు ప్రతివాడు ఓటకులనుండవలెను. కార్మికలకు ప్రత్యేక నియోజకవ్యవస్థలుండవలెననియు, కాననసభలో కార్మికసంఘమునకు వివిధసంఘములకుమెదిన కార్మికలకు ప్రత్యేకింపవలెనని కోరెను. కార్మికలెల్లలకు అన్నితరగతుల విద్యను ఉచితముగనొసంగవలెననిరి.

సభ నేటికి ముగిసెను. సోమవారము తిరిగిసమావేశము యొదలడు. మన్మథుల సాక్షులు విచారింపవలెను. (ప్రీ.పె.)

నీవు తీయదగిన ఆత్మదుత్థమైన క్రొత్త

MORRIS

కొరతము

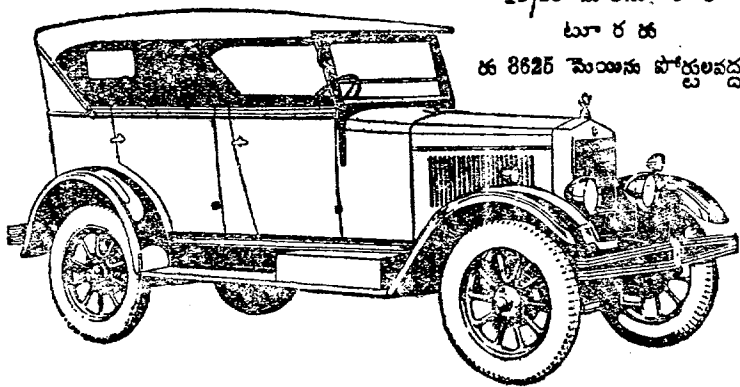
ప్రపంచమునకు
కాలచక్రమువంటిది

- 1 నీవు పెట్టగల పైకమునకు సంపూర్ణమైన తృప్తినియ్యగల యివ్వుటి కారులన్నిటిలో మరీనుకాకే ప్రత్యేకమైనది.
- 2 అయిదుగురు యెట్టియరకటము లేకుండ హాయిగా కూర్చోనవచ్చును.
- 3 డూటోన్ సెల్యూలోనుతో రయాచైన యీ కారు అందమునందు ఒక ప్రత్యేకతను నూచించును.
- 4 దీనికి ఉపయోగింపబడు కొయ్యపానూసులు మున్నగునవి చాలము వివిధ ఉపయోగింపబడుటచే ఎట్టి అపాయమునుండుట కవకాశము లేదు.
- 5 పెట్రోలు ఖర్చుతక్కువ. ఆయిలకూడ శుభ్రతక్కువ. టైరులు ఎక్కువగా అరగిపోవు.
- 6 గట్టుకడకేములందు సంచరింపవలసినను తాకిడిలకాగును.
- 7 బంతలు మొదలు ఎలెక్ట్రిక్కు హోరునరకగల సమస్తసామాను లు పూర్తిగనున్నవి. వరికరములన్నియు చేర్చబడినవి.
- 8 ఎంతకాల ముపయోగించినను ఏసామానులను అరిగిపోయి చెడి పోని కారణమున తిరిగి అమ్ముదలచిన యెడల ఇండియాలోనియే యితరకారుకు దాని హెచ్చునెల మరీనుకారుకు రాగలదు.
- 9 మరీనుకారుయొక్క విడి సామానులు డీలర్స్ వద్ద ఆపలు ధరలకే దొరకగలవు. ఇండియాలో నెల్లొచ్చుట దొరకును.
- 10 ప్రఖ్యాతిజెందిన మరీనుసర్విసు ఎల్లప్పుడు మీకు సంపూర్ణతృప్తి నొసంగగలదు.

ఈ మావలదిన కారు
14/28 మరీను కార్
టూ ర డు
రు 8625 మెయిను పోర్టులవద్ద

మెయిను పోర్టులవద్ద ధరలు.

14/28 మరీను
కార్
5 సీటర్ టూరర్
రు 3,625
4 తలుపుల నెలూను
రు 3,925

ADDISON & CO., LTD.
Mount Road, MADRAS.

నైమను సన్మానపు గలభా

పంజాబు ప్రభుత్వమువారి కృతమావణ

బ్రిట్యూను పత్రికకు లేఖ

లాహోరు, నవంబరు 4:— నైమను కమిషనువారు లాహోరు వచ్చినపుడు బ్రిట్యూను పత్రికా సహాయసంపాదకడను పండితపాతిమోహనగారు అత్యుపసంహరించుకు విచారము దెల్పుచు పంజాబు ప్రభుత్వప్రధాన కార్యదర్శి ఎమర్సనుగారు పత్రికా సంపాదకునకు యిట్లు లేఖ వ్రాసిరి. మీ ప్రతినిధికి రైల్వే స్టాటు ఫారము నకు వచ్చుటకు అనుమతిపత్రము ఉపయోగపడెను పార బాటు న కొన్నియి బ్లండులు అల్లరులతోను కాబడినందులకు పంజాబు ప్రభుత్వము వారు విచారము దెల్పుచున్నార. పత్రికా ప్రతినిధులకు రాయలు కమిషనురాక సంధర్మమున ఎల్ల సౌకర్యముల నొసంగవలెననియే ప్రభుత్వమువారి కోరిక. (ప్రీ. ప్రెసు.)

బ్రిట్యూను పత్రికకు యీ లేఖ రాకపూర్వమే ప్యూరి మోహను గారు పోలీసు సీరియరు నూకరెంటుపై కృతమావణతో బాటు రూ 2000 వెల్లింపవలసినదిగా కేసు జేసిరని తెలియుచున్నది.

కళ్యాణి ఆంధ్రనభ

కళ్యాణి, 2-11-1928:— కళ్యాణి నగరమున నవంబరు 24, 25 తేదీలలో జరగనున్న ఆంధ్రసాంఘిక మహాసభయందు ఈ క్రింది తీర్మానమును ఉపపాదిలప దలచుకొన్నాను.

తీర్మానము

సంఘసాన్వవమునకును సంఘ పట్టుకొనవకును నైమన్యుము అందుట చాల అపాయకరములు గావున హిందూమహమ్మదీయులమధ్య ఇటీవల చెలరేగిన భేదముల నడుగంటజేసి ఆన్వోద్య సభ్యుల పెంపొందించుట మిక్కిలి అత్యవసరమనియు అందులకై త్రికరణద్విగత ఈ రెండు సంఘములవారికిని ద్వైవము కలిగించుకార్యములను బహిష్కరించి నేపూర్ణావమునే ముఖ్యోద్దేశ్యముగ ప్రతి ఆంధ్రుడును తలంపవలసినదిగ ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

వీణా సుబ్బణాచారి.

నైమనూనివేదిక-తమిళప్రతి

లక్ష్మీలో జరిగిన సర్వకక్షమహాశేషయొక్క తీర్మానములను, నైమనూసంఘమువారి నివేదికయు అ. భా. కాంగ్రెసు సంఘమువారు అన్ని భావలతో ప్రకటించుటకు ఏర్పాటుచేసిరి. తమిళభాషలోనిది స్వదేశీమిత్రను కార్యాలయమునందు ముద్రింపబడి శేడుమాకుపంపబడెను దీనిపై రూపములంతయు అంగీకరించి చూడనింపునన్నది. (ప్రతి 1 కి రూ 1-4-0 స్వదేశీమిత్రకార్యాలయము, మదరాసు అన్ని వ్రాసిన బడయవచ్చును.

వెద్దాపురం - శ్రీ చేర్యమగారి ఎన్నిక

డి. 1-11-1928 సంగరము లేదని మునిసిపల్ ఆఫీసునందు శ్రీచైర్యమగారి ఎన్నిక జరిగినది. శ్రీయత కళాని సోమరాజుగారును యిదివరలో చైర్యమగారగు శ్రీయత ముప్పన చిన పీరాజుగారును అభ్యర్థులుగా నిల్చిరి. శ్రీయత కళాని సోమరాజు గారికి 5 ఓటులును శ్రీయత చినపీరాజు గారికి 9 ఓటులును వచ్చుటచే శ్రీయత చినపీరాజుగారికి వరల్డ్ శ్రీచైర్యమగా ఎన్నుకొనిరి. శ్రీయత ముప్పన చినపీరాజుగారు ప్రజారంజకముగా వరిపాలించుటకు శ్రీధగవంతుడు వారికి ఆయా రాజోగ్యములను ప్రసాదించుగాక.

(పురవాసి)

ల్యాండు రెవెన్యూ కమిషనరు వెర్ననుగారు:-

వరదం ప్రదేశమును జూచుటకేగిన హెచ్. ఎ. హెచ్. వెర్నను, ల్యాండు రెవెన్యూ కమిషనరుగారికి అకస్మాత్తుగా ఆరోగ్యము చెడినది. వీరు ఇప్పుడు కాకినాడ ఆసుపత్రిలో నున్నారు. వీరికి కలరా వచ్చినదని తలపలచుచున్నది. వీరిస్థితి పండేచో వృద్ధుగనున్నదని తెలియుచున్నది. వీరిభార్యయుకల్లా హింద్యులుగారు గత రాత్రి మద్రాసునుండి కాకినాడకు వయనమైరి.

(అ. తె.)

ఆంధ్రమహాభారతము

అవతారికల విమర్శన

శ్రీ కోరాడ రామకృష్ణయ్యపంతులుగారి ద్వితీయాపన్యాసము

“ఆంధ్ర మహాభారతము”ను గూర్చి శ్రీ కోరాడ రామకృష్ణయ్య పంతులుగారు యం ఏ. వదరాను విశ్వేశ్వర పరివత్తువారి యజమాన్యమున ఈ నెల 1వ తేది ద్వితీయాపన్యాసమును గావిచిరి అందు మహాభారతమందలి యవతారికను విమర్శనాపూర్వకముగ చర్చించిరి

ద్వితీయాపన్యాససంగ్రహము

మహాభారతకాలమున పాదముతము దేశమునందున్నను, ఆర్యమత వ్యాప్తి నలనను రాజులు ఆర్యమతానుబంధకరైయుండుట వల్లను సంస్కృతభాష కెక్కుడు ప్రాబల్యము గలిగెను. చిరకాలమునుండి దేశీయవాద్యమును దేశీయ కవిత్వ సాంప్రదాయముగ నుచ్చుచునేయుండెనుగాని ఆర్యరాజులు అధికారము వహించి కవిత్వము పోషించినపుడు సంస్కృతపదభూయిష్టముగ నీ భాషకు ప్రాబల్య మొపంగుచుండెను పూర్వకాలమున ఆంధ్రదేశములో జైనమత ప్రచారము కనకాళి మెక్కువగ లేకపోయెననియు, వైదికమతమున కధిక ప్రాచుర్యము యొసంగబడెననియు, ఆ కారణముచేతనే పంప మొదలైన ఆంధ్రులు కన్నడదేశమునకు వెళ్లి కన్నడమందు భారతమును వ్రాసి నట్లు తెలియగలదు. వ్యాసభారతమే కన్నడ భారత కవులకు నుమాగ్రంథమై యున్నదనిగూడ తెలియవచ్చుచున్నది. వ్యాసభారతమే ఆప్పటికి ప్రచారములో నుండినట్లు గన్నట్లును అటులేననివారితే నన్నయ ఆంధ్రులు భారతమును వ్రాసి యుండెను.

సతారికలోని విషయములు

నన్నయ భారతముయొక్క అవతారికను బట్టి కొన్ని విషయములు తెలుపడగలము “బహుభాషా బహువిధముల భారత విడిచిరకు రచించబడెనని” జెప్పబలన నన్నయభట్టు ఆప్పటికే కన్నడము మొదలైన భాషలందు భారతము రచింపబడెనని ఎరిగియున్నట్లు మనముహాసించుకొనవచ్చును చాళుక్య రాజులకు కన్నడదేశమునకు, వాఙ్మయమునకు గల సంబంధమునుబట్టి ఈ బహుభాషలను వదయునందు కన్నడముగూడ నూచింపబడెననియే ఊహింపవలెను

“వైదికమతోద్ధరణ”

5 భారతమును జదివిన సర్వవేదశాస్త్రముల యశేష సార మిందులన తెలుపడగలదని నన్నయ ఉద్దేశ మైనట్లుగూడ ఈ యవతారికలన తెలియగలదు సంస్కృతమునందు త్రిమూర్తి ప్రసాదము గావించెను. ఈ మొదటి భాగమునందే తన వైదికమతాభిమానమును నిజోద్దేశమును నూచించెను. అవతారిక మొదటి పద్యమునుంచి చూచిన నన్నయ వైదికమతోద్ధరణము నకై యీ గ్రంథమును రచించెనని స్పష్టపడగలదు. తిక్కన వ్రాయు భాగమున దీయడోద్దేశము ప్రధానమైనట్లుగన్నట్లు

నన్నయ జవహామతత్వము పీఠైన తావులందలను వైదిక మతాభిమానమును, వర్ణాశ్రమధర్మతత్వమును, స్థూలముగ నొక్క చెప్పుచునేయుండెను నన్నయ అవతారికయందంతటను ప్రభువులనునే ప్రయోగించియుండుటలన శారాయాగధట్టు ఈ యవతారికను మట్టుకు వ్రాసెనని చెప్పకొనవచ్చును ఇరువురు పన్నిపాఠ మైతిగవారై యుండవచ్చును. అంతయుగాని శారాయాగధట్టు భారతమును కొంతభాగము రచించిన నన్నయకు మిగతభాగమును రచింపుమనియొసగినట్లు నమృజాలను కవిత్వమునుబట్టి ఇది శేషము నన్నయకవిత్వము లేక శారాయాగధట్టు నన్నయ ఉభయులను వ్రాసినవాయని ప్రత్యేకించి చెప్పడము గిన యాధారము లేదని శాంతిభిషాయము. వైదిక మతోద్ధరణమే రాజరాజనరేంద్రుడు భారతరచనను ప్రోత్సహించుటకు ప్రధానోద్దేశమైనట్లు తెలియగలదు. అతయును గాక పాండవుల ఉత్తమతత్వమును, వైదికమతాభిమానమును, ధర్మతత్వ పాఠమును విశ్వసించి రాజరాజనరేంద్రుడు భారతమును రచింపుమని నన్నయను కోరినట్లు అవతారికయందు మరికొన్ని పద్యములన నూచిరమగుచున్నది నన్నయ వైదికమత సాంప్రదాయముగ విరుగుదు యుద్ధదేవతలను పరస్పరతగాక చారుత్వముల దేవతలనందున తాత్పర్యము మార్పులగుండ ను తింపెనని యూహింపవలెను. భారత మాతామనుకే “శిశ్యుజనీ నమైబరగుచున్నట్లు” గను, వంచమనేదముగ నెగడబడుచున్నట్లు గను తెలియజూడు. వేదములకు స్మృతులతోను వివాదాన్నదములకు తావులందు వంచమనేదమైన నీ భారతము ధర్మార్థ కామమోక్షములకు సరియైన మార్గమును తార్కాణములతో తెలియజేయుననియు శేషప్రతిస్పృహల వరసరవైరధ్యములకు పమన్వయ మార్గమును జూపెట్టునని నన్నయయొక్క ఉద్దేశ మైనట్లు తెలియగలదు

ప్రకటన

ఏలూరు పవరు పేటలో కృష్ణకాలవవస్తున పున్న మాతాలూరు రైసు మిల్లులో వచ్చిబియ్యము పుష్పడు బియ్యము ఆడించుకొనుటకును, ధాన్యం నిల్వజేసికొనుటకు పెద్ద పెద్ద గోడపునులున్న రైసుమిల్లు ఆఫీసునును పుంజిపున్నవి. గనుక నదరు రైసు మిల్లును అద్దెకు 20-11-28 తేదీన వేలం వేయబడును.

గనుక కావలసినవారు వచ్చిచూచుకొనవలెను. పాటపరతులు వేలంపాటకాలమందు తెలియవర్చబడును.

ఏలూరు, } మోతె నరసింహారావు, }
రైసుమిల్లు ఆఫీసు } జ మీ ం దా రు.

తిక్కనకాలము

తిక్కనకాలమునకు దేశస్థితిహరిపోయినది తిక్కనకాలములో పీఠ వైష్ణవ ము పీఠ వైష్ణవ ము కు బయలుదేరి దేశమును కొంతవర కల్లకల్లలమును గావించెను నన్నయ గతించిన వెంటనే భాషాపాక్షికులు గడంగు రాజులుగాని, యితరవిధములను ప్రోత్సహ మొసంగినవారుగాని లేకుండిరి కారణము వైష్ణవమత మీ మధ్యకాలమందు ప్రాబల్య మొందినట్లు గన్నట్లును. ఈ కాలములోనే వైష్ణవమత ప్రధాన్య గ్రంథములగు రామాయణములు వివిధ రచింపబడెను తిక్కన కాలమునకు వైష్ణవ, శైవమత ప్రాబల్యము కొంతవరకు తగ్గినని చెప్పట కవకాశముగలదు.

రామాయణాది గ్రంథములు వ్రాసినకవులు తిక్కనకాలము వరకు నన్నయ వదిలివేసిన భారతము నందుకు పూర్తిజేయుటకు బూజుకొనలేదని సంజీవాము గజగవచ్చును. నన్నయ విరచితమగు గ్రంథమునకు దేశములో నప్పటికి విశేషప్రచారము లేదని యూహింపవలెను తిక్కన రచించిన మొట్టమొదటి గ్రంథము నిర్వచనోత్తర రామాయణము అందు నన్నయనుగూర్చిగాని, నన్నయ భారతముయొక్క ప్రశంస గానిలేదు

“అవరణీయా” అను పద్యమున మాత్రము భారతమునుగూర్చి, నన్నయనుగూర్చి “ఆంధ్రకవిత్వ విశారదుడు, విద్యాధియుడు, మహితాత్ముడనియే” చెప్పెనుగాని అంతకమించి నన్నయ తెలిసిగూర్చిగాని, నన్నయ భారతమును రచనా విధానమునుగూర్చిగాని జేర్చిని యుండలేదు అందుచే తిక్కన తాను భారతమును వ్రాయ గడంగు నప్పటికి నన్నయ భారతమును కొన్ని పద్యములు వ్రాసెనను విషయమును విని యుండునేగాని, నన్నయ రచించిన భారతమును జూచియుండలే దేహాయను సంజీవామునకు తాపంపగుచున్నది

“తిక్కన కవితాశిల్పము”

తిక్కన తనకవితా శిల్పమును ప్రకటించుటయు, ప్రసిద్ధ కార్యముగ రచించుటయు ప్రధానోద్దేశముగ గ్రహించి భారతమును రచించెనేగాని వైదికమతోద్ధరణమనే ప్రధానముగ గ్రహించెనని చెప్ప వలెను. నన్నయ వ్రాసిన కథాభాగములయందు యజ్ఞ యాగములు మొదలైనవనితో నిండియుండి, నిజముగ రసాత్మకముగు కథ తిక్కనవ్రాయు భాగమందే గలదు అందుచే ఈ భాగము తిక్కనచేరచింపబడుట ఆంధ్రుల భాగ్యమనియే జెప్పవచ్చును నన్నయ భట్టు తిక్కన రచించినకథాభాగమును వ్రాసియుండినచో ఆంధ్రవాఙ్మయము వేరు చారి త్రొక్కియుండును మహాకావ్యసాంప్రదాయము ననుసరించియుండును. నన్నయభారతము శేషము సంస్కృత పురాణాధర్మిక నుండెను. తిక్కన 15 ఆశ్వాసములు పూర్తిజేసినవిదవనే “ఆంధ్రావనియంతయు మోదము జేయునట్లు” భారతము విశేషముగ ప్రచారము నకు విచ్చేసినని యూహింపవచ్చును తిక్కనయొక్క ప్రభావము ఎట్లాగడవై విశేషముగ నున్నట్లు తెలియగలదు. తిక్కననుండి ఎట్లాగడ వదలికరములను విశేషముగ గ్రహించినట్లు తెలియగలదు. కాని తిక్కన ఉపయోగించిన ఈ దేశీయపద భాషాశ్మయ (నన్నయ కవిత్వమునందు గన్నడము. కన్నయ, తిక్కనకాలములందు చెందియుండు భాషయం దెట్టి మార్పులు, అభివృద్ధియు గల్గినను విషయమును తెలుపుటకే పదములపట్టిక రియాదేశయబడుచున్నది తిక్కన ఆంధ్ర జాతీయమును నిలిపి ఆంధ్ర భాషాభిమానమును నిలిపినవాడు. నన్నయ సంస్కృత సమాసములను

వివిధ గుప్పించి, తెలుగు కవిత్వము రమ్యముగ రచించెను. కాని జాతీయభాష సాంప్రదాయపాక్షికు మెచ్చటను వీరి కవిత్వముందు గానినదను. ఎట్లాగడ నన్నయ తిక్కనల రచనల ననుసరించి వ్రాసినట్లును, అందు తిక్కనయొక్క రసపోషణ, పాత్రపోషణ మొదలగువాని నెక్కుడుగ ఆనుకరించినట్లు తెలియగలదు

తిక్కన సమకాలికుడగు శేష వైదిక మతగ్రంథ మగు విజ్ఞానేశ్వరీయము తెలుగున వ్రాయుటనుబట్టి చూచినను తిక్కన కాలమునకు వైష్ణవ, శైవమత ప్రాబల్య కల్లోలము పడుచుగలిగిరిగి అదైవతమతస్థాపన దేశమందు నెలకొల్పబడె నని తలంపవచ్చును. నిర్వచనోత్తర రామాయణముందు తిక్కన వ్రాసిన పద్యముల బోలిన పద్యములే భారతముందును కొన్ని ఉపయోగించబడినవి కాని నిర్వచనోత్తర రామాయణముందుకంటె ఆ పద్యములనే భారతముం దెక్కువరసవైత్ర మున తావులనుబయోగించుకొనెను భారత రచనకు వచ్చునప్పటికి తిక్కన, కావ్యకళ పరివర్తనకే నందినట్లు గన్నట్లునుగాని నిర్వచనోత్తర రామాయణముం దట్టి పరివర్తనకేనందినట్లు లేదు. కవిత్వమును కాశేయుగూడ అవశ్యకమని తిక్కన వ్యాఖ్యని విషయములో వ్రాయుచు నూచించి యున్నాడు.

“తిక్కన-అదైవతభావము”

తిక్కన అదైవతభావముతోనే భారతరచనము మొదలిడెనని మొదటి పద్యము వలననే తెలు తెల్లముగుచున్నది ఆప్పటికి వశేకవముత వైష్ణవములను, శరత్వైష్ణవమును విచ్చి కరించుకొని తన అదైవత విశ్వాసమునుగూడ వైదికవిద్యయును దక్షిణదేశీయుల ప్రతులనుబట్టి చూచిన నన్నయ మూలకవులందు లేనిపదార్థములలోగూడ తెలుగునందు వైదికమతప్రచారమునకై కొన్ని యంశముల జేర్చియున్నాడని చెప్పవచ్చును. అట్లే తిక్కన గూడ అదైవతమతాభిమానము నచ్చటచ్చట నూచించుచునే వచ్చెను ఈగ్రంథమును భక్తిపూరితముగ రచించెను. ఈ గ్రంథరచన ఆరాధన విశేషముగను తిక్కన పరిగణించియుండెను. అందుచే పున్యదేవతలు చేర్చుచున్నానని వ్రాసియుండినట్లు గన్పించెను పూర్వోత్తరసంబంధము, హేతువాదము మొదలైనవి లేకుండగ తిక్కన ఏవిషయమునుగాని జెప్పియుండలేదు అందుచేత ఈవిషయములో తిక్కనశిల్పము అత్యంత మనశ్శిల్పముగ గన్నట్లును. అంతట పథ నిలిపివేయబడెను

నందలూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

స్వామికాజు నెం 264/1928

వాదులు:—నమ్మద్రాల వీరనారాయణ వగైరాలు.

ప్రతివాది:—బట్టునరికొందు వీరమరాజు.

ప్రతివాదికి తెలియజేయడం మేమనగా, పై నెంబరులో 8-11-28 తేదికి కోర్టుకువచ్చి ఎదురువాదం పున్నయెడల కోర్టువారికి చెప్పకొనవచ్చును లేనిచో నిన్ను కోర్టువారు ఎక్సపార్టోగా చేసి దావాను తీర్మానం చేయుదురు.

ఎ. గోపాలకృష్ణరావు బి. ఎ., వాదనకీలు, నందలూరు.

అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘము

శాశ్వతము

డిల్లీలో సమావేశమయిన అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘమువారు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము నాదర్శముగ నంగీకరించుచు సాంఘిక సమస్య పరిష్కారమునకై నైహూరిపోర్టు సూచించిన ఏర్పాటుల నామోదించిరి. నైహూరిపోర్టు సూచనలు రాజకీయాభివృద్ధికి మిగుల తోడ్పడగలవని నిరూపించిరి. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యాయమునకు భంగము లేకుండ నైహూరిపోర్టునందలి సూత్రముల నంగీకరించుటలో డిల్లీ సమావేశము దూరదృష్టి జూపెను. శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యంగారి తీర్మానమును ప్రతిపాదించగ, నిది ఏకగ్రీవముగ నంగీకరింపబడెను. ఇంతటితో కాంగ్రెసు ప్రముఖుల మధ్య నిటీవల జరిగిన వాదోపవాదము లంత రించు నని నమ్మెదము. సర్వపక్షసమావేశ మయి చు అధినివేశరాజ్యస్వాతంత్ర్యమును కనీసపు శోర్చె యని యంగీకరించుటలో వివిధపక్షముల మధ్య గుదిరిన ఏకీభావమునే వ్యక్తపరచెను. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును గాఢముగ గోరు కాంగ్రెసు నాయకు లయినను ఇంగ్లండు రాజకీయచుట్టో అధినివేశరాజ్యస్వాతంత్ర్యమున కంగీకరింపవచ్చు నని దెలిపిరి. పరాధీనతకును స్వాతంత్ర్యమునకును గల దూరముకన్న అధినివేశరాజ్యస్వాతంత్ర్యమునకును సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునకును మధ్యగల దూరము తక్కువయని పండిత మోతీలాల్ నైహూగారు వాక్రచ్చినసంగతిని నిరాకరింప వీలులేదు.

సర్వపక్షసమావేశ మయినను, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము గోరువారి ఆందోళనము నరికట్టలేదు. వారికి పూర్ణ స్వేచ్ఛ నొసగినది. కాంగ్రెసు సంఘము సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యాయమును విడువ దని, విడితమయినది. అందుచే ఇతరపక్షములతో గలసి కృషి నలుపగలిగినంతవరకు కృషి నలుపుచు, కాంగ్రెసు సభ సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యముకొరకు పాటుబడుట కెట్టియూటంక ముండబోదు. కాంగ్రెసు సభ తన యాదర్శమును విడువకుండుట ఎంత ముఖ్యమో, వివిధపక్షములమధ్య ఐకమత్యము కుదు స్పష్టయ్యెను. గూడ అంత ముఖ్యము. ఇంగ్లండులో నన్ని పక్షములవారును గలసి హైందవా యములను నిరాకరించుచున్నపుడు, హిందూ దేశమునం దన్ని పక్షములవారును గలసి తమవాంఛ గను సఫలపరచుకొన కృషి నలుపుట యవసరమగు నున్నది. భారతీయులమధ్య భేదము లెన్ని యున్న యున్నను, దేశస్వేచ్ఛ నెల్లరును గాఢముగ వాంఛించుచున్నారనియు, వారికోర్కెలను తృణీక రింప వీలులేదనియు, వ్యక్తపరచుట యవసరము. కాంగ్రెసు తీర్మానములును, సర్వపక్షసమావేశ తీర్మానములును పరస్పరవిరుద్ధములు గావు. ఈ

సంగతిని డిల్లీ సమావేశమువారును, శ్రీనివాస య్యంగారు ప్రభృతులును గుర్తించిరి. పండిత జవ హరిలాల్ నైహూగారు గూడ ఈ తీర్మానము నామోదించిరి. సర్వపక్ష సమావేశము కాంగ్రెసు తీర్మానము ననుసరించి జరిగియుండుటచే, అసమావేశమును తృణీకరించుట కాంగ్రెసుప్రముఖులకు పాడి గానేరదు. ఎంతవర కేకీభావ మన్ని పక్షముల మధ్య గుదురునో కనుగొనుటయే, సర్వపక్షసమావేశధర్మ మై యుం డెను. అట్టిధర్మమును సర్వపక్షసమావేశము ప్రశం సార్హముగ నిర్వహించెను. మాటలకొరకు వాదు లాడి ప్రయోజనము లేదు. కాంగ్రెసు సంఘములు స్వాతంత్ర్యసిద్ధి కనుకూలమగు వాతావరణమును వ్యాపింప జేయవలయును. కాంగ్రెసునాయకు లంద రును సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమున కనుకూలులే యని ఢిల్లీసభలో వెల్లడి యయ్యెను. పండిత మోతీలాల్ నైహూగారును సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యాభిమానులే. మాటపట్టింపు దప్ప నిజమగు భేద మేమియు లేదని తేలినది. అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘము, కాంగ్రెసునం దైకమత్యమును బలపరచి, దేశమునకు మేల్కొచ్చిన నందుకు సంతసింపవచ్చును.

లాహోరు నాయకులపై పోలీసువారు దౌర్జన్యమును ప్రయోగించినందులకు అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమువారు తమ ఆసమ్మతిని దెలిపిరి. దౌర్జన్యమును సహించిన లజపతిరాయి ప్రభృతుల కీర్తి మరిత విస్తరించినది. అధికారుల ప్రతిష్ఠకు తీరని భంగము వాటిల్లినది. గాంధీ మహాత్ముడు లాలా లజపతిరాయి గారిని అభినందించెను. లజపతిరాయిగారి బోలు సుప్రసిద్ధనాయకుడు దెబ్బ తినుటచే, ప్రపంచదృష్టి దీనివరకు మరలుటకు వీలయినది. నిరపరాధులగు ప్రజలకు దెబ్బలు తగు లుటవలన, ప్రభుత్వగౌరవమే క్షీణించు నని, మహా త్ముడు నమ్ముచున్నాడు. పంజాబు ప్రభుత్వమువారింతవరకు తమ విచారము నయినను తెలిపియుండ లేదు. ట్రిబ్యూను పత్రికకు సహాయ సంపాదకు లయినవారిని పోలీసువారు అడ్డగించినందుకు మాత్రము, పంజాబు ప్రభుత్వము తరపున కార్యదర్శి యగు ఎమర్సనుగారు తీమాపణగోరిరి. ఇటులనే, లజపతిరాయి ప్రభృతుల తీమాపణ గోరుట భావ్యము. సైమనుకమిషను బహిష్కార మింత వరకు జయప్రదముగ కొనసాగినందులకు సంత సించుచు, ఇకముందును బహిష్కారమును కొన సాగింపవలయు నని, అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘ మువారు ఎచ్చరించిరి. వీరి ఎచ్చరిక సఫలమగునని తలంపవచ్చును. సైమను కమిషనును లాహోరులో నెదుర్కొనిన ప్రాతికూల్యమే ఇతరస్థలములలోను ఎదుర్కొను నని నమ్మవచ్చును. "సైమనుగారు, మరలిపోడు" అను నాదము పంజాబునం దంతటను ప్రతిధ్వనించెనని, మాళవ్యాగారు నుజీవిరి మిగిలిన రాష్ట్రములలో గూడ నిది ప్రతిధ్వనించుననుటకు నందియములేదు. సెలెక్టు కమిటీని నియమించి, పం జాబు హిందూదేశమునకు మార్గదర్శకమయ్యెనని, సైమనుగారు జ్ఞాపించిరి. కాని, సైమను కమిషను బహిష్కారమును కొనసాగించుటలో గూడ పం జాబు ఇతరప్రాంతములకు మార్గదర్శక మయ్యెనని, సైమనుగారు గుర్తించుట మేలు. కాని, వారి సంగ తిని ఎరుగనట్లు నటించిరి!

సైమనుగారు విభజించిపాలించు సూత్రమును అప్పడే నేర్పికొనిరి. వీరు పంజాబు మహమ్మదీయు లను జ్ఞాపింప దొడంగిరి. హిందూమహమ్మదీయు భేదములను పెంచుటకు వీరు తంటాలుపడుచున్న టుల స్పష్టమగుచున్నది. పంజాబులో సైమనుకమి షనువారియెదుట నడచుచున్న విచారణ, విభేదము లను పెంచుటకు మాత్రమే తోడ్పడును. ప్రత్యేక నియోజకవర్గములపైసను, నామినేషను ఏర్పాటు పైసను, సైమనుగారికి అభిమానము గుదిరినటుల దోచుచున్నది. సామాన్యనియోజకవర్గముల నేర్ప రచి స్థానములను ప్రత్యేకించుటకు గూడ వీలగు నని, బరకాహం ప్రభువుగారు సైమనుగారికి జ్ఞాప కము జేయవలసివచ్చెను. స్థానికస్వపరిపాలనసంఘ ములపై ప్రభుత్వమువారి రెక్కువ అధికారము నుప యోగింపవలయునా యని సైమనుగారు రడుగుటయు, అననరమని బీస్టిగారు చెప్పటయు, సైమనుగారి దృక్పథమును వ్యక్తపరచుచున్నవి. పంజాబు అధికారులు, హిందూమహమ్మదీయు భేదముల నెటుల పెంచుచో, వారిచ్చిన సాక్ష్యమునందు గనుపించును. మ్యునిసిపలు సంఘములలో సాంఘికప్రాతినిధ్యమును ప్రవేశపెట్టుటయు, జిల్లాబోర్డులలో ప్రవేశపెట్టుటకుండు టయు, ఇందుకు నిదర్శనములు. ఎన్నికలలో హిందూదేశమునందు లంచము లిచ్చుచుండురని చెప్పించుటకు, సైమను గారు తంటాలుపడిరి. మొత్తముమీద భారతీయుల అసామర్థ్యమును నిరూపించుటకును, బ్రిటీషు అధికారుల యావశ్యక తను సూచించుటకును సంపూర్ణ స్వపరిపాలనము లభింపకుండ జేయుటకును సైమనుగారు ముందే నిశ్చయించుకొనినటుల కనుపించును. ఇట్టి కమిష నును బహిష్కరింప గోరుటలో అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘము దేశశ్రేయమును మది నుంచుకొని నది. డెయిలీ టెయిలీగ్రాఫ్ పత్రిక గావించిన భావి సూచనల ప్రకారము ద్వంద్వపరిపాలనమును నిర్వహింపని రాష్ట్రములకు స్వాతంత్ర్య మియబడదట. రాష్ట్రముల మధ్య ఇట్టిభేదము గావించుటలో సైమనుగారి విభజనతంత్రము గనుపింపవచ్చును గాని భారతీయు లిట్టి యేర్పాటుల నామోదింప బోరు. ఈవార మందిన లండను టైముస్పత్రిక పూనాలో సైమను కమిషనుకు అద్భుతస్వాగత మొనగబడె ననియు బహిష్కారవాదుల తంత్రములు విఫలమయ్యెనని వ్రాసినది. పూనాలో 144 శెక్ష్నును ప్రయోగించి అధికారులు సైమను కమిషనువారికి స్వాగతము నేర్పాటు చేసినను నల్లజెండాలును వెనుకకు మరలుడను కేకలును వారి నెదుర్కొనెను. పూనాలో జరిగిన విచారణలో పేరొందిన ప్రముఖులెవరును పాల్గొని యుండలేదు. బహిష్కారము పూర్ణముగ కొన సాగెను. లాహోరులోగూడ సైమను కమిషను వారికి పూర్ణస్వాగత మొనగబడు నని టైముస్ పత్రిక వ్రాయునేమో చూడవలయును. ఇట్టిఆత్మవంచన కీపత్రికలు లోనయినను, ప్రపంచము నిజ మెరుగకపోదు. భారతీయదృక్పథము తేటపడకమానదు. అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘ తీర్మానముల నాచరణలో బెట్టి, కాంగ్రెసు సంఘములు స్వరాజ్యాగమ నమునకు తోడ్పడునని నమ్మెదము.

నేతపరిశ్రమ

నేతపరిశ్రమ గూర్చి ప్రభుత్వ నిపుణులగు అమల్ నద్ గా రిటీవల నిచ్చిన ఉపన్యాసము, నేత పరిశ్రమను నిర్వహించువారికి మిగుల ప్రోత్సాహ మొనగగలదు. యంత్రములతో, చేతిమగ్గము పోటీ జేయుట దనువాదమును వీరు నిరాకరించుచున్నారు. చేతిమగ్గముపై జనసామాన్యమునకును, ధని కులకునుగూడ బనికీవచ్చు వస్త్రములను తయారు జేయవచ్చును. సున్నితముగ వస్త్రములను తయారు జేయుటలో చేతిమగ్గము చూపు నైపుణ్యమును యంత్రములు చూపజాలవు. జనసామాన్యమునకు బనికీ వచ్చు వస్త్రములను గూడ మగ్గముపై చౌకగ తయారుజేయు తెటులను ప్రశ్నను సాధింపవలయును. చేతిమగ్గములపై నేయబడిన వస్త్రము ఎక్కువనాణ్య మని గుర్తింపబడుచునే యున్నది. యంత్రసహాయముతో కన్న, మగ్గముతో నెక్కుడు చౌకగ వస్త్రములను తయారుచేయ వీలుగలదని అమల్ నద్ గారు నిరూపించిరి. యంత్రముల కగుఖర్చు కన్న చేతిమగ్గముల కగుఖర్చు అత్యల్పము. అయినను మిల్లుబట్టలకన్న నేతబట్ట లేల ప్రియముగ నమ్మబడుచున్నవను ప్రశ్న యుదయించును. దీనికి జవాబుచెప్పచునేతమిల్లులన్నియు నూలునుగూడ తయారుజేయు చుండుటచే, వాని కెక్కుడు సౌకర్య మేర్పడుచున్నదని అమల్ నద్ గారు సమాధానము జెప్పచున్నారు. ప్రతిగృహమునందును ఒక్కమగ్గము బదులు రెండు మగ్గములుపయోగించుట యవసర మని వీరు గోరుచున్నారు. అప్పుడు నేతబట్టలధర తగ్గునని వీరి నమ్మకము. మధ్యవర్తినహాయము లేకుండ వస్త్రములను విక్రయించుటకు వీలేర్పడవలయుననియు, సహకారపద్ధతి నవలంబింప వలయు ననియు అప్పుడు నేతవస్త్రములను చౌకగ నమ్ముటకు వీలుగ ననియు వీరు నమ్ముచున్నారు. వీరుచెప్పిన మరియొక సంగతినిగూడ ముఖ్యము గ గుర్తింపవచ్చును. కుటుంబమునందలి చిన్నవారును బలహీనులును నూలువడుకుచో నూలు సులభముగ దొరకుననియు అప్పుడు నేతపనివారి కెక్కుడు లాభము గలుగుననియు వీరు చెప్పిరి. గాంధీమహాత్ముడి సంగతిసే ఇంతకాలమునుండియు ప్రతిపాదించుచున్నాడు. నేతనేసేడి కుటుంబములవారు నూలును వడుక వచ్చును. ఇంతియగాక ప్రతివారును తమ తీరిక కాలమును నూలువడుకుట కుపయోగింపవచ్చును. ముఖ్యముగ గ్రామజనులీ పనిని చేపట్టుచో అనుబంధపరిశ్రమగ నిది యక్కరకువచ్చును. వ్యవసాయమువలన చేకూరు రాబడి నిది పెంచగలదు. నేతపనివాండ్రకు నూలు చౌకగ లభింపగలదు. అందువలన నేతబట్టలు చౌక యగును. నేతశాఖ వారు నూలు పరిశ్రమకై ప్రత్యేకశ్రద్ధ వహించుట యవసరము. నేతశాఖను ప్రత్యేకశాఖగ నేర్పరుప వలయు నను విషయమును విచారించుటకు నేటి దినము విచారణసంఘము గూడుచున్నది. ఇట్టి ఏర్పాటు ముఖ్య వసర మనుటకు సందియములేదు. వ్యవేశవస్త్రపరిశ్రమ కిందువలన అత్యంతప్రోత్సాహ మేర్పడగలదు. విచారణసంఘమువారు ప్రత్యేక శాఖావశ్యకతను గుర్తించెద రని నమ్మెదము.

నెహ్రూ నివేదిక

నెహ్రూ నివేదికను లండను టైముస్పత్రిక నిరసించుటకై ఆగాఖానుగారి వ్యాసము నాధార పరచుకొనుచున్నది. బికెనీరు, పాటియాలా మహారాజగార్ల ప్రతిపాదనల నాధారముగ గైకొనుచున్నది. మహమ్మదీయులు ప్రస్తుతసౌకర్యములను పోగొట్టుకొని స్వరాజ్యము గోరజాలరనియు, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు హిందూదేశమునకు స్వరాజ్య మిచ్చి దేశరక్షణ గావించుచు గూరుచుండజాలరనియు సభిక్షేపించుచున్నది. భాషాప్రయత్న విభాగ సిద్ధాంతమునందు సత్యముగలదని మాత్రము, లండను టైముస్పత్రిక యంగీకరించుచున్నది. ప్రస్తుత రాష్ట్రములను మార్పుట యవసర మని యొప్పికొనుచున్నది. వింత ఏమన, నెహ్రూ రిపోర్టుతోబాటు, ఆగాఖానుగారు సూచించిన ఏర్పాటునుగూడ, టైముస్పత్రిక నిరసించినది. స్వరూపాలనాభివృద్ధి, టైముస్పత్రిక కేమాత్రము రుచింపదని, స్పష్టమగుచున్నది. మహమ్మదీయు లీసంగతిని గుర్తించుట యవసరము. పంజాబు కిలాఫాత్ సంఘమువారు, నెహ్రూ రిపోర్టు నామోదించుట శుభ చిహ్నము. జిహ్వా గారయినను, నెహ్రూ కమిటీ సూత్రములను కొనియాడుచు, ఇంకను కొన్ని మార్పులు జరుగవలయునని కోరుచున్నారు. ప్రాజ్ఞులగు మహమ్మదీయప్రముఖు లెల్లరును, నెహ్రూరిపోర్టు నామోదించుచు, జాతీయదృక్పథమును గనుపఱచుచున్నారు. భేదవాదుల తంత్రములు విఫలమగునని నమ్ముట కవకాశము గలదు.

మేటూరు ప్రాజెక్టు

మేటూరు ప్రాజెక్టునుగూర్చి శాసన సభోప సంఘమువారు గావించిన సూచనలును అందుపై ప్రభుత్వమువారు సూచించిన యభిప్రాయములును ప్రచురింపబడినవి. నీటిని సేలం, కోయంబత్తూరు, తిరుచనాపల్లి జిల్లాలకు గూడ నష్టయి చేయవలయు ననియు రివైజుడు అంచనాలు చాల ఎచ్చుగ నుండుటచే వానిని తగ్గింపవలయుననియు ఫలమును దూర మాలోచింపక మార్పుటచే ఎక్కువఖర్చు జరిగెననియు సున్నము బదులు సిమెంటు నుపయోగింప నవసరము లేదనియు ఉద్యోగులసిబ్బందిని తగ్గింపవచ్చుననియు, ఆనకట్ట ఎత్తును తగ్గింపవలయుననియు, కార్మికుల స్థితిని చక్కబరుప వలయుననియు, కల్లంగడులను పెట్టగూడదనియు నీటిరేట్లను తగ్గింపవలయు ననియు శాసనసభాస్థాయిసంఘము అప్పుడప్పుడు తనిఖీజేసి రిపోర్టుల సంపుచుండ వలయుననియు ఉపసంఘమువారు సూచించిరి. వీరి సూచన లన్నిటిని ప్రభుత్వమువారు దాదాపుగ నిరాకరించిరి. ఇంజనీరుల సలహాలే తమ కెక్కుడు ప్రమాణ మని వీరు సూచించిరి. సిమెంటువిషయమై ఉపసంఘమువారి సలహా సంగీకరింప వీలు లేదనిరి. ఇంతియగాక కల్లంగడులను నెలకొల్ప వలయునని ఎత్తైనా కమిషనరుగారు గోరగ ప్రభుత్వమువారు రందు కంగీకరించిరి. నీటిరేట్లను తగ్గింప వీలు లేదనిరి. శాసనసభాస్థాయిసంఘము మెట్టూరుకు వెడలి తనిఖీజేయ నవసరము లేదనిరి. ఉపసంఘమువారిసూచనల నీటిరుస ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించుట శోచనీయము.

అమెరికా : రాటము

అమెరికా స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించుటకు, రాటము తోడ్పడెనని, యంగుఱిండియా పత్రికలో నొకరు వ్రాయుచున్నారు. బ్రిటీషు వస్త్రములను బహిష్కరించి, నూలువడుకుటకును నేతనేయుటకును, తమకు కావలసిన వస్త్రములను తయారు జేసికొనుటకును అమెరికా పూనుకొనెనట. రాటపు ధ్వని దేశమందంతటను మారుమోగెనట. స్త్రీలు, పురుషులు రాటములను దిప్పసాగిరి. బ్రిటీషు వర్తకులు తమ వ్యాపారసప్తమును గ్రహించి, గగ్గోలు జెట్టిరి. అమెరికా, విదేశపు భోగవస్తువులను నిరాకరింప జొచ్చెను. వస్త్రవిషయమున అమెరికా పరదేశములపై నాధారపడవలసిన యవసరము దప్పిపోయెను. రాటమును, మగ్గమును, ఎక్కుడుగ వాడుకలోకి వచ్చెను. వీనికి సంబంధించిన ప్రదర్శనములు జరుగుచుండెను. బ్రిటీషువస్త్రపు దిగుమతులు చాలవరకు తగ్గిపోయెను. అమెరికాద్రజలు ఆత్మవిశ్వాసమును, స్వయంసహాయశక్తిని ప్రదర్శించిరి. తమకు ఆర్థికస్వాతంత్ర్యము గావలయునని వారు వెల్లడిజేసిరి. గృహపరిశ్రమలు వ్యవసాయమునకు ప్రతికూలముగ పరిణమించుటకు మార్గ, దానికి తోడ్పడునని గుర్తింపబడెను. అమెరికా చరిత్రబట్టి, రాటమును మగ్గమును ప్రజలలో స్వేచ్ఛ నేలుల బెంచునో గ్రహింపవచ్చును. గాంధీ మహాత్మునిసంబోధన వట్టిభ్రమ కాదని, విదితమగుచున్నది.

బర్మెన్ హెడ్ ప్రభువుగారి రాజీనామా

బర్మెన్ హెడ్ ప్రభువుగారి రాజీనామా గూర్చి, లండను టైముస్పత్రికలో పార్లమెంటరీ ప్రతినిధి వ్రాసిన లేఖయందు, ఇండియా ఆఫీసులో వీరు తమ ధర్మమును తిన్నగ నిర్వర్తించుట లేదనియు, అందుచే ఇండియా ఆఫీసుకు వీరి రాజీనామావలన నట్టి నష్టము గలుగదనియు, ప్రభుత్వమునకు మాత్రము వీరు మిగుల సహాయభూతులుగ నుండెడివారనియు, సూచింపబడెను. ధనాశయే, వీరి రాజీనామాకు కారణమయ్యెనని యిత డంగీకరించుచున్నాడు. ఇతనిలేఖనుబట్టి చూచిన బర్మెన్ హెడ్ ప్రభువు హిందూదేశ వ్యవహారముల గూర్చి బాత్తు గ శ్రద్ధ వహింపలేదని యూహింపవలసి వచ్చును. వీరు రాజీనామా నిచ్చినందుల కెవరును విచారమును జూరరు.

హరిశ్చంద్ర నాటక ప్రదర్శనము

దక్షిణఇండియా వాణిజ్యసంఘపు నాటకశాఖవారు, బరిశేషల్లి లక్ష్మీకాంతకవిగారిచే రచియింపబడిన హరిశ్చంద్ర నాటకమును గత కవివారముకాదు కడు మనోహరముగ ప్రదర్శించిరి. ఆమినుండి అంశ్యమువరకు నాటకప్రదర్శనము ప్రేక్షకులను రంజింపజేయుచుండెను. బరిశేషల్లి లక్ష్మీకాంతకవిగారి నక్షత్రకపాత్రను ధరించి, అచ్యుతరీతిని నటించిరి. హరిశ్చంద్రునిచే నబద్ధుడైనట్లుట పిత గావించిన కవలవలనయు, తుదకు హరిశ్చంద్రుని బొంకింపలేక పిత చూపిన అనుకాపమును విక్రీలి రంజకముగనుండెను. పీరి గాత్రహధర్యమునకు, భావప్రదర్శనాకాశ్యము తోడయ్యెను. రామదాసుపంతులుగారు పీరి పుష్పహాలంకృతుల గావించుచు, పీరి నటనపై పుణ్యమును కొనియాడిరి. లక్ష్మీకాంతకవిగారు తమ కృతజ్ఞతను దలిపిరి. హరిశ్చంద్ర పాత్రధారులగు అచ్యుతోక్తుల కేంకల గుర్చారావుగారు, విపర్యయంపరమధ్య పర్యవరమును కాపాడు కొనసాగుచు చూపిన భావారియము, ప్రేక్షకులను దుఃఖమున నుంచెను. పీరికి గొప్ప గాత్రము గలదు. సంగీతనైపుణ్యము గలదు. కథకాతకమును

మదరాసువార్త

మద్రాసులో 216 వైద్యులు బహుళలో బంగారు వెండి నగలు వస్తువులను కొంటు మునిరత్నం తెట్టిగారు నిన్నటిరాత్రి గం॥ 8 15 ని కాలగర్భ మొందిరి.

రైలు కిందబడి చనిపోవుట:— శేషు 11 గంటలకు శబ్దము వేయవద్దనట్టిబండి ముందుకుబోవుటలో కూలిద్దరు దానికిందబడి యెదురు కొమ్మమీదుగా బోవుటచే కంటిలో చీలిపోయిరి.

కృష్ణా జిల్లా లైవ్ స్టాక్ రిజిస్ట్రేషను బ్యాంకు లిమిటెడ్:— ఈ బ్యాంకు వాటాదారులందఱు బెజవాడలో ఈ నెల 1 తేదీన జరిగెను. ఈ బ్యాంకు యొక్క వాట్సులను సంరక్షించు కొరతకు ఉపసంఘము నియమింపబడెను. ఎం. వి. వి. రమణారావు, జై. కృష్ణారావు, పి. శ్రీరాములు, టి. ఎ. రెడ్డి, ఎం. ఎ. సత్తర్ గార్లు ఉపసంఘసభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

ఏలూరు రాజధాని పంచాయితీ:— యథాత్ర కారము ఈ సంవత్సరమునకు ఏలూరునందు రాబోవు దీక్షంబున 25 తేదీన సయ్యద్ అహమ్మద్ మెమోరియల్ రాజధాని వాంపియ కాపీస్ వేడుకలు (టువర్న మెంటు) జరుగజరకు. దీక్షంబున 18 తేదీలోగా దరఖాస్తులు కార్యదర్శికి అందవలెను.

మద్రాసు మండల కాంగ్రెసు సంఘసభ:— మద్రాసు మండల కాంగ్రెసు సంఘసభకును, తమిళరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘసభకును వర్ధుల నెన్నుకొనటకు మద్రాసు మండల కాంగ్రెసు సంఘసభ మహాజనసభా హాలులో ఈ నెల 10 తేదీ సాయంత్ర 5 గంటలకు జరుగను. 80-9-28 తేదీకి పూర్వము కాంగ్రెసు సభ్యులగౌరవనీయ రందరలు హాజరకావలెనని కార్యదర్శిగారు ప్రాయశఃపాదురు.

ఇత్తడిపాత్రల దొంగతనము:— శాగూర్ మీరాన్ రాజ్ రాజర్ అను తిలవలి క్షేత్రవాసి రాయపేట దగ్గరనుండి ఇత్తడిపాత్రలను తేలిగొనెను. పోలీసువారికనుమోదించుచే శాతని ఎల్లగావించిరి పిదప విచారణచేయగా నీకడు యిత్తడిపాత్రలను దొంగిలించి పూర్వాదేశికతలకు చ్యుతున్నట్లు తెలిసి నది ఒక సంవత్సరమునుండి ఇతడు యావృత్తిచేసి జీవించుచుండెనట. ఈతడు దొంగిలించినవానితో 50 ఇత్తడిపాత్రలదొంగి నని. ఇతనిని రిమాండులో నుంచెరి.

భారత జాతీయోగ్య శిశువారము

పెనుకొండకు మొదటిబహుమానము
భారత సామ్రాజ్య జాతీయోగ్య శిశువార ప్రదర్శన మునివయమున మద్రాసు రాజధానియందు అవంతపురం జిల్లాలోని పెనుకొండకు "ఇస్కాన్ ఛాలంజర్స్" బహుమతి యొగగబడెను. ఈ కృష్ణ రాజారావునందకు ప్రసాదించిం ఎం. ఎల్. ఎ. గారిచే తయారు చేయించబడి యొగగబడినది.

ప్రదర్శనములలో మిగుల శేషుగలదు. హరిశ్చంద్రనిపాత్ర వారి కెంతయు నొప్పియొందెను. చంద్రమతి పాత్రధారులగు జగ్గు రాజా గారినిగూర్చి విశేషించి వ్రాయవలసరములేదు. వీరు శేషులైన ప్రేమపాత్రధారులు. వీరు తమ నటనలను, తమభూతల నియంతృత్వములను, అహింసాపథ్య పాత్రధారి, బాబు డయ్య భావప్రదర్శనమునందు విశేషచాకచక్యము జూపెను. వీరు మున్నందు మంచినటులు కాగలరని తోచును. విశ్వామిత్ర పాత్రధారులగు రాయప్రోలు సత్యనారాయణగారు తమ పాత్రను బాగుగ నిర్వహించిరి. అధ్యక్షత వహించిన శ్యామ మూర్తి ముత్ర వెంకటసుబ్బారావుగారు నటుల సామర్థ్యము నుగ్ధించుచు, తమను గౌరవించినందులకు వాణిజ్య సంఘ మువారికి కృతజ్ఞత దర్శిరి. రామదాసు వంతులుగారు కోరి నటుల, వీరబాకమును శాటకాఖనాన మరయొకమారు ప్రదర్శించి, గరిశనివారమునాడు జూడ నవకాళము కలంగనివారికి మరయొక యవకాళ విచ్చుట సంజనము.

రాకపోకలు:— శ్రీయత కె. శాశ్వతరావుపంతులుగారు, డా॥ కట్టాభి సీతారామయ్యగార్లు నిన్న ఉదయమునకు మద్రాసువచ్చిరి.

పి. సి. ఎలిరాజులుగారు, కృష్ణ అబ్బయ్య, డా॥ మత్తులమ్మిరెడ్డిగార్లు నిన్న ఉదయమునకు మద్రాసు వచ్చిరి.

జె. కృష్ణమూర్తిగారు శేటి ఉదయమునకు మద్రాసు వచ్చిరి.

పి. శివరావుగారు నైనుకమిటీసభకు హాజరుటకు శేటి ఉదయమునకు మద్రాసువచ్చిరి. కల్వల్ హింగ్లెస్ గారు రాజమండ్రికి, డి. బి. టి. రంగాచారిగారు బెంగళూరునకు, సర్ టి. విజయరాఘవాచారిగారు ఢిల్లీకి గతరాత్రి వయనమైరి.

గోపతి నారాయణస్వామిచెట్టిపార్కు:—

మద్రాసునందు వెల్లాల శేషాంపేటలో గరిశనివారము సాయంకాలమున గో॥ సర్. మహమ్మద్ ఉస్మాన్ సాహెబ్ గారి వలన గోపతి నారాయణస్వామి చెట్టిపార్కు పేర నోకనూ తనపాత్రుల తెరువబడెను. అపార్కునందనేక శ్రోతులను మొక్కలు వేయబడియుండెను. వసరక బయట యేర్పాటుచేయబడెను రెండు జలయంత్రములు నిర్మింపబడెను. పై యుత్సవమునందు పాల్గొనటకు పానగల్ రాజా, పి. బి. జి. నారాయణస్వామి చెట్టి, పి. బి. జె. వెంకటనారాయణ, పి. బి. జి. తణికాచలం చెట్టి, కాన్రస్మిత్, ఖా. బి. మహమ్మద్ అబ్దుల్ అజీజ్ సాహెబ్ మున్నగు ప్రముఖులు హాజరైరి.

కాన్రస్మిత్ గారు పాత్రులను తెరువవలసినదని సర్. మహమ్మద్ ఉస్మాన్ సాహెబ్ గారిని కోరుచు చూట్టెరి.

పిదప సర్. ఉస్మాన్ సాహెబుగారు పి. బి. జి. నారాయణస్వామిచెట్టిగారి ముగింపులను, పారసీలను కొనియాడుచు పాత్రులను తెరచిరి.

పి. బి. జి. నారాయణస్వామిచెట్టిగారు సర్, ఉస్మాన్ సాహెబు కాన్రస్మిత్ గార్లకు వందనము లర్పించిరి. తరువాత యుత్సవము ముగిసెను.

సిటీ యూనివర్సిటీ విద్యార్థులసమితి:— ఈసమితివారి ప్రదీపర్థిలు సభ నిన్న సాయంత్రమున వై. ఎం. వి. వీ. భవనమున జరిగెను. నైహూనితేడికను గూర్చి జరిగెను. రంగస్వామి అయ్యంగారు ఎం. ఎల్. వీ. సభవారి యావ్వన మంగీకరించి సభకు విచ్చేసిరి. వీరు నైహూనితేడిక యొక్క మఖ్యోద్దేశములనుగూర్చి ముచురు రెండుగంటలకా ల ముపన్యసించి విద్యార్థుల సందేహములను తొలగించిరి.

ఈ సమితివారు నెలకొకసారి ఒక గంటకాలము తమ కొక యువశ్యాసము నొసంగుచుండవలసిన దని రంగస్వామి అయ్యంగారిని కోరగా అయ్యంగారు సమితివారి కోరిక నంగీకరించిరి. జాతీయ సమన్వయ గురించి బాగుగ నివృత్తిక స్వభావముతో గమనించుచుండవలసినయు, తమవంటి ముదుసల్లు భారతదేశ స్వాతంత్ర్య సిద్ధి పరచు ను జీవించక పోయిన ను బాగు ర గు విద్యార్థులు స్వాతంత్ర్య భారతదేశమును జూడగలరనియు రంగస్వామి అయ్యంగారు నడిచిరి.

పిదప సమితివారి కమిటీసభ జరిగి కొనసాగింపవలసిన కార్యదర్శి శాఖించి యొక వ్యాయామసంస్థకు నెలకొల్పటకు తీర్మానింపబడెను. దీక్షంబున నెలమొడటివారమున ఆవిడి ఆరోగ్యశ్రమమునకు వినివార్ధము యాసమితిసభ్యులు ఏగుటకు తగినయేర్పాటుగావించవలసిన కార్యదర్శినికోరుచు నోక తీర్మాన ముమోదించబడెను. ఇప్పటికి యాసమితిలో చేరిన సభ్యుల సంఖ్య 200 అని సైపెమితి కార్యదర్శి మాకువ్రాసెను.

గుంటూరు మ్యునిసిపలు చెయిర్మను నడింపల్లి నరసింహరావుగారే!

మూడవపర్యాయము తిరిగి చెయిర్మనుగా ఎన్నుకొనబడిరి. ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించబడిరి

గుంటూరు, నవంబరు 5:—గుంటూరు మ్యునిసిపలు చెయిర్మనుగారిని ఎన్నుకొనటకై జరుపబడిన మ్యునిసిపలు సభలో నడింపల్లి వెంకటకృష్ణ సరసింహారావు బారిష్టరుగారే అధ్యులని కల్వణం గోపాలకృష్ణయ్యగారు ప్రతిపాదించిరి. తూనుగుట్ట శాగరత్నముగారు తీర్మానమును బహుళచిరి. ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించబడెను. గుంటూరు మ్యునిసిపలు చెయిర్మను సరసింహారావుగారు ఎన్నుకొనబడుట కిది మూడవపర్యాయము. (తంతిపార్కు)

"నామె మొరొండమును నాకు తిరిగి పంపివేయుదు."

సైమనుగారి కొకలేఖ

మద్రాసు, నవంబరు 5:—పి. బాలసుబ్రహ్మణ్య మొంలియార్ గారు పీపిల్సుపార్టీ సభ్యులుగానుండి ఎర్ జాక సైమనుగారికి పంపిన మొరొండమును తిరిగి తమకు పంపివేయవలసినదని కోరుచు సైమనుగారికి క్రిందివిధముగ నోక జాలువ్రాసిరి. బాలసుబ్రహ్మణ్య మొంలిగారు కొలది దినములక్రిందటి వరకు మద్రాసులో సైమను సంఘమునకు సహకారార్థ మేర్పడిన పీపిల్సుపార్టీకి కార్యదర్శిగ నుండిరి. వీరు ఆసక్తియునుండి కొలది దినములక్రిందట విడిపోయి తమ కార్యదర్శి పదవికి రాజీనామా నిచ్చిరి.

లేఖ

ఆయా సేవినివరకు మిత్రదాఖలుచేసికొన్న మొరొండమును తిరిగి నాకు పంపివేయవలసినదని కోరుచున్నాను. భారతదేశ మన ప్రసిద్ధిపొందిన నాయక యువకుల నోక రాజ్యాంగవిధాన మేర్పరచబడినపిమ్మట నేను మియెదుట సాత్తుచున్నానుగటకు గాని నామిమొరొండమును మివ్వనందుటగాని శ్యామముగా దని నేనుగుర్తించితిని. నేను నామొరొండమును మిత్రపంపినప్పటికి ఇప్పటికి పరిస్థితులు చాలామారినవి. నైహూనితేడిక తయారచేయబడెను. దీనిని ఏ భారతీయుడైనను కృతఃకరించుట తమదేశభక్తికి విరుద్ధముగను. ఈనితేడికను మిత్ర శక్తిసామర్థ్యములగలిగి తయారుగావించబడిన నితేడిక" యని ప్రకటించితిరి. ఇప్పుడు మిసంఘముతో నాశేమియుపనిలేదు. కావున నామొరొండమును నాకువాతనుచేయవలసిని కోరుచున్నాను. (సీక్రెట్.)

గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘసమావేశము

1928 సం॥ నవంబరు 2 తేదీన శ్రీయత గొల్లపూడి సీతారామకృష్ణగారి ఆధ్వర్యమున జరిగినసభలో సంద్యాలలో జరుగు ఆంధ్రరాష్ట్రీయ మహాసభకు,

శ్రీయత జనహరిలాల్ నైహూగారు

11 పి. దొరసామి అయ్యంగారు

11 ఉన్నవ రామలింగంగారు

వీరితోనుంచి అగ్రాసభాధిపతిగా ఎన్నుకొన గలందులకు నిఘానము చేయవలసింది.

2-11-1928, మద్ది వెంకటరంగయ్య, గుంటూరు, కొల్లా కాశీవిశ్వనాథం, గుంటూరుజిల్లా సంఘ కార్యదర్శులు.

WANTED.

Applications are invited for Supervisors posts for Ellore, Tadepalligudem, Nidadavol, Rajahmundry, Peddapuram, Pittapuram, Bhimavaram, Narasapur and Razole taluqs, from men of experience and good status on a pay of Rs 50—5—75 plus Rs. 25 fixed travelling all owace per mensem on guaranteed business. None but those who can invest Rs. 150/ in the shares of the Company need apply to.

The Organising Inspector
The Mysore Agricul tural
Dairy Farm Co. Ltd.,
Amalapuram, East Godavary Dist.

"సిల్కువంటి మజిలీను"

దొరలు ప్రీతిగా వాడెదరు. అన్ని కాలములలోను వాడదగినది. కాంపిలు తాను 12 గజములు, 5 పెద్ద కమీజు లగును. రూ. 7-8-0. అరు కమీజులు 15 అంగళములు మెడకొలత వనితనమైనవి. పెట్టె రూ. 9-0-0. కట్టుకమీజులు 5 గజ పెట్టె మీద అంపిన కొలతకారం అమర్చినవి రూ. 9-0-0. అక్కరలేనివో ఖరీదు తిరిగి అంపెదము. ఈ ధర 80 శాతం.

గుప్తా అందుకో, చికాకోల్ సిటీ.

చర్మ వ్యాధులకు గురుకుమాడ లేకుండచేయు

రాధా కృష్ణ
తామర మందు
వాడుడు
అన్ని వ్యాధులలో దొరుకును
V. S. SASTRY & Sons, Tenali Guntur

(ప్రత్యేకముగ మరయొక ప్రశ్నను కూడ అడిగిరి. ప్రస్తుతము, తూర్పు రైల్వే లైబ్రరీనున్న పంకెనలు, తూములు, నాటిబలము, వర్షములవలనవచ్చు ముదగునీటి ప్రవాహములు, పిల్లకొల్లలు, వీటివలనయమై తన పరిశు జరుగవలసినదనియు, అది కామండ డెవ్తానగవనాయులు భూములమధ్యనుంచి పోషచున్న కాకిగూడ, కోటపల్లి రైల్వే లైమునుయమై తన బాగ్రిత్తగా ఆవనినేయుటనుగరించును | పక్షించిరి.

నిధ్యము విషయమై అభిలషత్తు సమావేశమువారిచే నియమింపబడిన ఉత్తరమునుగాని అభిలషత్తునువారి కన్యవనముగాని విచారించి తీర్మానించును.

ఈ ప్రకటనలవార ఆబుక్ హమీద్ ఖాన్, డాక్టర్ బెసంటుగారలు తమవరణల నువసంహరించుకొనిరి.

లాల్లా లజపతిరాయి

జనపతి రాజుగారిట్లు వనస్థునిదిరి:— ఆంగ్లేయులందఱు నేడు తరుమగిట్ట బడిన నాకుండు ఆనందమెవ్వరికందును? ప్రతిజాతికి సాతంత్వము సంపాదించుటకు హస్తగతము. ఏపద్ధతులైన వలంబించవచ్చును. ఇది అందరకుజన్మహక్కుగాని యాది యాచరణయోగ్యమును విధానముగా నుండవలెను. అహింసనే మనమవలంబించవలెనని నేను చెప్పును. అది ప్రస్తుత మాచరణమును విధానముగామాత్ర మంగీకరించెదము. ఇప్పుడు క్షత్రియ గణక అహింసామార్గమును మనమవలంబించెదము. భారతజేతమునకు క్షత్రియికి దెబ్బకుదెబ్బ జేయగలిగినసిద్ధియందు మనము దౌర్జన్యము నుపయోగించెదము. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును కోరుదు రాజుగారికిని, వారివారసులకును అహింసాయోగ్యము ప్రమాణమును తీసికొనువారి పద్ధతి నేను ప్రశంసించవలను. జమ్నూ డాన్ మొహతా: కాదుకాదు లాలాజి: డాన్, మీరు చెప్పినదానిని ఆచరించవలసిన నిది యొక్కటేమార్గము. ప్రజలు విప్లవాభిమానులు కావచ్చును. లేదా కాకపోవచ్చును. వారే విభాగమునకు జేరియున్నారో దైర్జన్యముగాతెలుపుట సమంజసము. కొందరు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము కావలెనని కోరుదు కా గనపద్ధత్య స్థానములను, ఉత్తరసంఘములను ప్రావలాదులుంటు. 'నో' నాకు బోధపడదు. అధినిజేత ప్రతిపత్తి నొక్కకొని, పోలిసువారి లాటిదెబ్బల తినువారే సరములు.

ఆంగ్లము మనశ్శత్రువు

ఆంగ్ల దేశము మనకేకాదు. ప్రపంచముకంటెక్కిన శత్రువు. ఆంగ్ల దేశముతో పోరాడవలసినన కేవలము మాటలతో లాభములేదు. గప్పాలు కొట్టుటకంటె, ప్రజలపద్ధతు బోయి వారికి సంకతి ప్రదర్శించుట జెప్పి వారిచే ప్రయత్నములు చేయించవలెను.

మితవాదులు

నెహ్రూ నిజేదిక నిర్మింపబడిన శత్రువాత మితవాదుల అభిప్రాయములో కొంతవారు కలిగినది స్వాతంత్ర్యమును కోరువారు సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమునకై యెట్లు ప్రావలాదులతో నాకు బోధపడదు నెహ్రూనిజేదికవన దేశములో కలిగిన భావములను చిందర వందర చేయకుండు. మోతీలాలుగారి కార్యక్రమమును క్షిప్రమయినదానినిగా చేయకుండు.

అ య్యం గా రు చ ర్చ కు ప్ర త్యుత్తర మొసంగుచు జరిగిన వ ని యు మ ర చి, పునఃకార్యక్రమము ప్రారంభించ నుద్దేశించెనని చెప్పెను. ప్రమాణత్రయము గురించి చెప్పవ సభలో నున్నంతవరకే దానిని గురింపిరినియు, అదియు మనస్సంతోషముతోడనే చేయబడుటెరినియు, చెప్పెను.

తీర్మానము ఓటుకు పెట్టబడగా నేకగ్రీవముగా నంగీకరింపబడెను. డాక్టరు వసంతరాజు, లాలలజపతి వోటు చేయలేదు.

రాత్రి 7-45 కు సభ ముగిసెను

రెండవనాటి తీర్మానములు

ధీర్ఘ, నవంబరు 4:— ఈనాటి ధ్యానము సభ మరలసమావేశమైయున్న వందిత మలవ్యాగారు చెకకటికోజా చేసిన తీర్మానములోని బ్రిటన్వారితో సబుధములు తొలగిన గాని నిజము స్వాతంత్ర్యము లేదు. అనుమాటలను తీసివేయవలెనని ప్రతిపాదించెను. కాని అధ్యక్షుడు దాని కంగీకరింపలేదు.

కార్మికులయెడల సానుభూతి

జవహర్లాల్ గా రీక్రింకి తీర్మానము నుపపాదించిరి. 'దేశములో వివిధప్రాంతముల యందలి కార్మికుల ఆ నేకకష్టముల కోర్చి, ఆకలిగొనియు, బలవంతులకు విల్లు తుజ నునులతోడను, ప్రభుత్వమువారితోడను పోరుచున్నందుకు సభవారు సానుభూతి జూపుచున్నారు.

స్వామీ కనూరానంద్, బాబు ఘభావంద్రబోను గారలు తీర్మానమును బుపరచిరి

ఈ తీర్మానమునకు మత్రాప్రసాదుగారు సవరణను ప్రతిపాదించిరి. అది ఏదన, న్యాయముగా సమ్మెలుచేసినవారియెడ అనే కాంగ్రెస్వారు సానుభూతిని తెలియజేయుచున్నారని తీసిని మలవ్యాగారు బలపరచిరి. కాని ఆది యోచిపారయెను.

తీర్మాన ముమోడింపబడెను.

మైమునుసంఘ బహిష్కారము

సత్యమూర్తిగా రీక్రింకితీర్మానము నుపపాదించిరి

'నై మున్' సంఘబహిష్కారబోధ్యమును విఫలము జేయవలెనని యధికారు లెంత బ్రహ్మాండమును ప్రయత్నములు జరుపుచున్నను, బహిష్కారణ జయప్రదముగా జరిగినందుల కీసంఘమువారు పంతసమును వెలుబుచ్చుచున్నారు. మరియొక బహిష్కారణమునందు పాల్గొనిన ప్రతిష్ఠాపనముల నన్నిటిని గాని ప్రశంసించుచున్నారు. స్థిరమందుగూడ నిబహిష్కారబోధి మము కా గు గా కొ న సా గిం ప బ డు న ని సంఘమువారు కోరుచున్నారు

సత్యమూర్తిగారు తీర్మానమును ప్రతిపాదించు గణే శోపన్యాసము జేసిరి.

డాక్టరు సత్యపాల్ గారు బలపరచిరి.

శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యగారు బలపరచుచు కాంగ్రెస్ వాదులను ఇతరపక్షములవారును కలసి ప్రచారముచేయుట వలన సంపూర్ణజయము చేకూరెనని చెప్పెను

ధీర్ఘ కాంగ్రెస్ సంఘకార్యదర్శి, నైమన్ సంఘము దర్శించిన ప్రతిపత్తి ముగందు హరితాళములు జయజయలెనని యొకసవరణ యుపపాదించెను.

ఈసవరణ ఆధికసంఖ్యాకులచే నామోడింపబడెను అసలు తీర్మానము మాడ నంగీకరింపబడెను

పరిశ్రమలు, వ్యవసాయము, మున్నగువానియందు ంరిశోధన

వర్కింగ్ కమిటీవారు ఇద్దరు కాన్రెస్ పరిశోధకులను నియమించవలెననియు, ప్రస్తుతము వారి బడ్జెటు 600 రూ. ప్యములు విడిగా నుంచవలెననియు చేసిన తీర్మానమును సభనా మోడించిరి

లండన్ శాఖ

జవహర్లాల్ గారి ప్రతిపాదనము లండన్ కాంగ్రెస్ కమిటీ కాంగ్రెస్లో చేర్చుకొనబడెను

సామ్రాజ్య విచ్ఛేదకసంఘము

త్వరలో ప్యారిస్ నగరమున సమావేశముకానున్న సామ్రాజ్యవిచ్ఛేదిక మహాసభవారి యాహ్వానము కార్యదర్శి చదివెను. వర్కింగ్ కమిటీ కార్యదర్శి కాంగ్రెస్పక్షమున వ్యవహరించుటకు తీర్మానింపబడెను.

కాంగ్రెస్ విధానము

కాంగ్రెస్విధానమును మాన్యుచేయుటకు మత్రాన్వర యేర్పరచిన సంఘమువారినికడిగ కలకత్తాకాంగ్రెస్ నిషయనిర్ణాయకసభలో చర్చించుటకు వాయిగాజేయబడెను

కాంగ్రెస్సభ్యులకు నలహాలు

శ్రీనివాసయ్యగారి ప్రతిపాదనమున కాంగ్రెస్సభ్యులకు సలహా లామోడింపబడెను

దీనినిగూడ విషయార్థయసభకు వాయిదాజేయవలసినదని చార్మి వెన్కోశెను కాని నిరాకరింపబడెను. అసలు ప్రతిపాదన, అంగీకరింపబడెను. శత్రువుర: సభసమావేశమగును. అ ప్రె

కే ద రిన్

గ్రంథకర్త:—కరణు రామస్వామి చౌదరి రామప్రసాద్ గారు వ్రాసిన హిందీగ్రంథమున కనబడబడిన లోకప్రసిద్ధమున ఒకపీఠమాల చరిత్రము. అందరును చదివెడినుకుభిక్షు లితో వ్రాయబడినది. ఉన్నన లక్ష్మీనారాయణశాల ఆశ్రమాధ్యక్షుని పీఠిక గలదు. ధర 6-6-0.

ఆంధ్ర శబ్దచింతామణి వ్యాఖ్యానము

కర్త:—పారనంది రామశాస్త్రిలుగారు

ఆంధ్రవాఙ్మయమునందలి ప్రథమకవి యగు నన్నయభట్టాకుడు రచించిన ఆంధ్రవాఙ్మయమున కిది చెక్కని తెలుగు వ్యాఖ్యానము. అనేక ప్రాచీన భారతప్రతులను విమర్శించిన నన్నయభట్టు సూత్రములకు సంస్కృతాంధ్రములయందు ఆంధ్రభారత లక్ష్యముల నుదాహరించుచు వ్రాయబడి, అపూర్వమున వ్యాఖ్య. ఆంధ్రశబ్దచింతామణి నన్నయశాటకము కాదనువారి వాదము లన్నియు సప్రమాణముగ ఖండింపబడినవి. భాషాసేవకు తెల్లరు ముఖ్యముగా చూడదగిన విశేషము లన్నియో కలవు. —

మల 0-12-0

పోస్టేజి నేటు.

"ఆంధ్రపత్రిక" అఫీసు, 7 తంబు శెట్టిపేగి, మద్రాసు

ఆంధ్ర పత్రికా సంవత్సరాది సంచిక

7, తంబు శెట్టిపేగి, చెన్నపురి

ఎప్పటికెరున రాబోవు శుక్ల సంవత్సరాది సంచికను బ్రకటింపబోవుచున్నాము. అందు సారస్వత, సాంఘిక, రాజకీ, యార్థికాది విషయములకు సంబంధించిన వ్యాసములు ప్రకటింపబడును. తాము పూర్వమువలెనే దయయుంచి అమూల్యములగు తమ వ్యాసములతో సంచిక నలంకరించి మాయుద్యమమునకు దోడ్పడఁ బ్రార్థితులు.

ఈ సంచికయందు విషయవిభాగమును గాంచింది యేవిభాగమునకు సంబంధించిన వ్యాసముల నావిభాగమునందే ముందించి సంచికను ఉగాది నాటి కాంధ్రుల కర్పింపఁదలచినాము. నియమిత కాలమునకే బూర్వమే వ్యాసములన్నియు మాకుఁ జేరినఁగాని అట్లు విషయవిభాగమును గావింప ననుకూలముగానేరదు సంచికామండ్రణ మారంభించిన విదఁ బంపు వ్యాసములను సంచికయందుఁ జేర్చుటకు వీలుండదు. కావున వ్యాసములు 30 నవంబరు 1928-వ తేదీలోపల మా కందవలెను. ప్రతివ్యాసమునను 'సంవత్సరాది సంచికకు' అని వ్రాసియుండువలెను. వ్యాసములు, వారికి సంబంధించిన చిత్రములును, ఇతరచిత్రములును, సంపూర్ణ వివరణములతో నియమిత కాలమునకుఁ బూర్వమే మాకుఁ బంపుదురుగాక యని ప్రార్థించుచున్నాము చి త్తగింపుడు

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు, ఆంధ్ర పత్రికాధికారి.

ఆంధ్ర పత్రికా కార్యాలయమున దొరకు గ్రంథములు

- రాష్ట్రభాషాహిందీప్రథమపు స్తకము— రామానంద కృష్ణగారు 0-8-0
- శ్రీరామవిజయము (నాటకము)—కే. వెంకటరమణ రావు గారు. 0-8-0
- కారదాంబ, (స్త్రీధర్మబోధిని)నాటకము—టి. శ్రీనివాస రాఘవాచార్యులుగారు 0-4-0
- శబ్దకాముది (నిఘంటువు)—కోరోధూషణము, వేంకటరంగాచార్యులుగారు. చాలఉపయోగకరము జేయబోనిముడును. 1-4-0
- ఆంధ్రోద్యమము—మొగటి అయిదు ఆంధ్రమహాజనసభల ఆధ్యక్షుల ఉపన్యాసములు, తీర్మానములు చిత్రములుగలవు. 1-8-0
- ఆరాధనవిధి—ముదిగొండ నాగలింగశాస్త్రిగారు 0-4-0
- ఆత్మీకజ్ఞానాసంఘము—పారనంది జగన్నాథస్వామిగారు. కోరము విడిచివరకుచార ఆర్మిథినిగూర్చి చెప్పినది 0-8-0
- సత్యవత్సరపాఖ్యానము—మల్లంపల్లి మల్లికార్జునశాస్త్రిగారు అయిదాశ్వాసములరసవత్ప్రబంధము అద్భుతకల్పనముతో నిండియున్నది 1-0-0
- గురుబోధామృతము (వేదసారగ్రంథము)—శ్రీమతి కట్టమంచి తిరుమలమ్మగారు భక్తిరసపరిపూరితము లగుపాటలు 0-4
- తిలకు మహాకేయునిజీవితము, సంపూర్ణోపన్యాసములు—మానికోండ సత్యనారాయణశాస్త్రిగారు. డిమ్మి 420 పుటలు. 2-4-0
- తత్వమచంద్రికా (ప్రథమభాగము)—సన్నిధానము నూర్యశారాయణశాస్త్రిగారు 1-0-0
- సంగీత కేమంతకముణి 0-8-0
- మహర్షి కేసేంద్రనాథ రామారామగారి స్వీయచరిత్రము—మొక్కపాటి రామమూర్తిగారు. ప్రతివ్యక్తియు ముఖ్యముగ జనువలసినది 'వైద్యైక్యకాగితము పుటలు 214 కాగితములతోడను. (కొన్నిప్రతులు మాత్రమే కలవు) 2-8-0

ఆంధ్ర పత్రికా కార్యాలయము, నెం 7, తంబు శెట్టిపేగి, జార్జిటవు, మదరాసు.

నైమనుగారు మహమ్మదీయుల

పొగడుట

పంజాబు మహమ్మదీయుల సభ్యులము

లాహోరు నవంబరు 4:— గౌరవ శ్రేష్ఠ ఉపసభ్యుల సభ్యులను నవాబు సర్ జస్టిస్ రాలిఖా ఖాన్ సభ్యులకు పంజాబు రాష్ట్ర మహమ్మదీయుల అసెంబ్లీ ప్రతినిధులకు ఒక రాష్ట్ర శాసనము సర్ జాను మైదునూరికి రాష్ట్ర మహమ్మదీయుల ప్రభుత్వమునకును దిద్దించి పన్నానపత్రమును, గౌరవ కడగనూరు, కర్మలేసు ఫాన్సగారు రాయలు కమిషను సభ్యులు ఆపుటలేదు.

రాష్ట్ర శాసనములోను 15 మహమ్మదీయ సభ్యుల కార్యనిర్వాహకాధ్యక్షులు, లాహోరు మునిసిపల్ సభ్యులు గలరు. మహమ్మదీయులు చారిత్రక ప్రాముఖ్యము గలవారగుటచే రాష్ట్ర భాగ ప్రభుత్వ విధానమునందు తగు భాగము సంపాదించుటకు వారు కోరిరి. సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము, ప్రత్యేక నియోజకవర్గాలు, పంజాబుకు రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యము, శాసనసభలయందు స్థానిక సంస్థలయందు జనసంఖ్యనుబట్టి ప్రాతినిధ్యముపంపటం, ఉద్యోగములందు తగు భాగముపంపటం, సింధువిభజనము, ఫిర్యాదు రాష్ట్రములకు తెలచిపానమును సంస్కరణము లొనగటం, కేంద్రప్రభుత్వము ఖైదులు పద్ధతి గుడుట, నువ్వుగు పద కొండు కోర్కెలు కోరిరి.

నైమనుగారు ప్రశంసించుట

సర్ జాను మైదునూరు జులై 1928 వరకు వివాదాంశములను గూర్చి మహమ్మదీయుల అసెంబ్లీ ద్వారా ప్రశంసించుటకు విచారణయందు తెల్పినచో చాల శ్రద్ధగ విచారించునది. కృత్రిమపరిమళము, మినము ఆందోళనకు లోనై యున్నపుడు ఉపసభ్యులకు నియమించి యిరక రాష్ట్రములకు దారి జూపినవారు పంజాబువారిని కమిషనువారు ఎన్నడు ముగవాలకు. మొదటిసారి ఇండియాలో సంపాదించుచు గొని వెళ్లినపుడు పంజాబు ముందజ వేసినను సంతోషంతో వెళ్లిపోతిమి. (వినుడు, వినుడు, క్రిందటి సారి కేసు ప్రతికా ప్రతినిధులలో ముచ్చటించునపుడు భారతీయ రాజకీయ శత్రుయందు మాకు పూర్తి విశ్వాసము గందని చెప్పియుంటిని అందలి సత్యము రుజువయినది. ఇండియాలో ముఖ్యముగా సీభాగమునందలి మహమ్మదీయుల ప్రాముఖ్యమును మేము మరచజాలము. భారతీయ సంతోషభావము పంజాబు రాష్ట్రముపై గలదు. భైర్యనాహు పీఠ తెప్పవసుం మహమ్మదీయ సంఘములోగలవారే (హస్తగర్భి) మహమ్మదీయులు, తమ సంఘసభ్యులగనే కాక, యీ భారతదేశ నివాసులగుటచే గూడ యుక్తమైన సహాయము చేయగలరు. ఇండియాలో మున్నవారందరి మధ్య అన్యోన్యతనుకొని శాశ్వతముగా స్థాపించుటయే కమిషనువారి వాదన యని సర్ సభ్యులనుగారు తెలిపిరి. (అ. ప్రెసు.)

అఖిలభారత మహమ్మదీయసమితి

12-వ దీని లక్నోలో సమావేశమగును

లక్నో, నవంబరు 4:— అఖిలభారత మహమ్మదీయ సమితి లక్నో సమావేశము మహమ్మదాలీ జిన్నాగారి అధ్యక్షతన యీనవంబరునెల 12 తేదీన జరగను (అ. ప్రె.)

కమలాక్షి

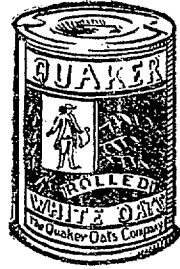
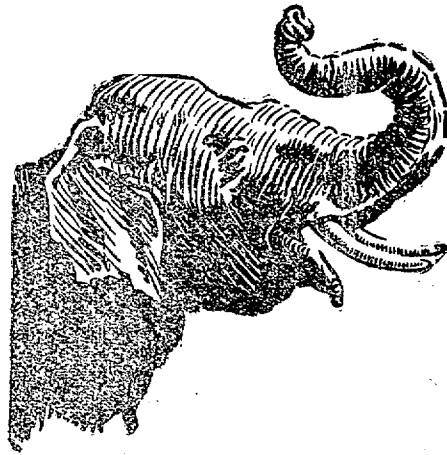
(విచిత్రకథ)

గ్రంథకర్త:— నెల్లూరు వెంకటగిరి మహారాజా కాలేజి ప్రధానాచార్యులు మ.రా.శ్రీ, రాయసం వెంకటేశ్వరుగారు యం. పి. యల్. టి.

సాంఘికనవల—ముప్పదేండ్లకు పూర్వపు ఆంధ్రదేశస్థితి, ఆకాలపు చదువునంధ్యలు, పిల్లల యాటపాటలు, ప్రతాపచారవ్యవహారములు, గుణశీలములు సందర్భానుసారముగ పాత్రలయంద ప్రత్యక్షమగుచుండును.

ఆంధ్రప్రతికాకార్యాలయము,

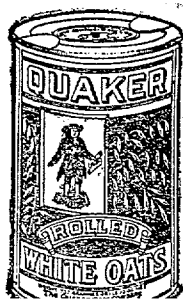
7, తంబుకెట్టి విది మదరాసు

బలవంతుడు బలము గలవానినే గౌరవించును.

క్వాకరు ఓట్లయందు శుష్టి కేంద్రమైయున్నది. దువికరముగానుండునట్లు; మిక్కిలి శుష్టికరమైన, తెల్లని ఓట్లనుండి తయారుకాబడుచున్నది. (4401)

మాంసముకంటెను మిక్కిలి శ్రేష్ఠతరమైనది, పరియస్థముకంటెను దివ్యమైనది. క్వాకరు ఓట్లు మాంసపునికి కావలసిన పరాక్రమమును, శక్తిని గలిగించును. జీవాహారము ఉత్తమును గలిగించును. మలభముగా తీర్చుచును. సామ్యమైన విరేచనకారి. సంపూర్ణమైన ఆహారమునం దుండవలసిన వస్తువులన్నియు ఇందులోగలవు.

క్వాకరు ఓట్లకు మలభముగాను, త్వరగాను తయారుచేయవచ్చును. మిక్కిలి సాదీమి కలది. కటుంబీకలకందరికిని సం॥ రములో శ్రమిదినము ఉపయోగించుటకు ఆస్పర్శనీయమైన ప్రాతఃకాంక్షాజనము.

Quaker Oats

చేతులతో తాకబడదు

1147

ఆంధ్ర గ్రంథ మాల

నెం. 7 తంబుకెట్టి వీధి, మద్రాసు.

ఈ గ్రంథమాలయందు విజ్ఞానాభ్యుదయమునకు సాధనములై వివిధవిషయములకు సంబంధించిన గ్రంథములు రెండుమాసముల కొకగ్రంథమువంతున బ్రచురింపబడును.

వెలువడిన గ్రంథములు

- 1 శతమంజరి (భక్తిసంపుటము): వృషాధిప, సర్వేశ్వర, దేవకీనందన, ఒంటిమిట్టరఘువీర, కనారాయణ, కాళహస్తీశ్వర, దాశరథి, రంగశాయి, రామతారక, రామచంద్ర శతకములు పది యిందు గలవు. ఒక్కొక్కశతకమునకు పీఠికయు, పారశేదములును గలవు. (ఈ శతకములు విడిగను దొరకును.) ౧-౮-౦
- 2 బరవపురాణము (ద్విపద): పాల్కురికి సోమనాథుడు. అనేక తాళపత్రమాతృకలను బరిశీలించి కూర్చిన మూలము. పారశేదములు సూచింపబడినవి. శ్రీ వేటూరి ప్రభాకర శాస్త్రిగారు వ్రాసిన విపుల మగుపీఠిక గలదు ౨-౮-౦
- 3 గాంధీమహాత్ముని బెల్లాము కాంగ్రెసు అధ్యక్షోపన్యాసము ౦-౪-౦
- 4 కమలాక్షి (చిన్న విచిత్రకథ): శ్రీ రాయసం వేంకటేశ్వరుగారు, యం. పి. యల్. టి. ౦-౮-౦
- 5 సీతీనిధి: ఇది యొక యుత్కృష్టసీతీగ్రంథము. ఇది తొలుదొల్ల రెండువేలెండ్లకు ముం దొక భారతీయ పండితునిచే తిబేతుభాషయందు రచియింపబడి పదవడి యనేకభావల బరివర్తితమై వ్యాప్తిని గన్నది. అనువాదకులు: శ్రీ వేటూరి ప్రభాకర శాస్త్రిగారు ౧-౪-౦
- 6 త్యాగరాజస్వామిచరిత్రము (పద్యకావ్యము): శ్రీ సనుమర్తి కృష్ణమూర్తి శాస్త్రి కృతము. శ్రీరామభక్తాగ్రయం, గాయకపితామహుడు నగు శ్రీత్యాగరాజుగారి చరిత్ర మిందు సరళముగ వర్ణింపబడినది. సందర్భానుసారముగ త్యాగరాజుగారు రచించిన కృతులును నిందు జేర్చబడినవి. ౦-౧౦-౦
- 7 ధమ్మపదము (వచనము): బౌద్ధమత ధర్మప్రబోధకగ్రంథ మగు 'త్రిపిటకము' నందలిది. బౌద్ధ మతధర్మతత్వము లిందు జక్కగా ప్రతిపాదించబడినవి. అనువాదకులు: శ్రీ కళాంబి రంగాచార్యులుగారు, యం. పి. యల్. టి. ౦-౧౦-౦
- 8 భీష్ముడు (కందుకంకముల నాటకము) నార్వేదేశపు కవిశిఖామణి యగు ఇబ్నను గారి బ్రాండు అను నాటకమున కనువాదము. అనువాదకులు శ్రీ పొణకా పిచ్చిరెడ్డిగారు. బి. యే. (ఆనర్సు) ౧-౦-౦
- 9 జీర్ణవిజయనగరచరిత్రము: శ్రీ కుందూరి ఈశ్వరదత్తుగారు, బి. యే. శ్రీకృష్ణదేవరాయ సామ్రాజ్యలక్ష్మీవీర మగు విద్యానగరము (హంపిశిలముల) యొక్క ప్రాచీనచరిత్రము, ప్రకృత జీర్ణాశిథియు నిందు వర్ణితము లైనవి. ౧-౮-౦

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు, వ్యవస్థాపకుడు.

నిజాంరాష్ట్ర ప్రతినిధి:— శాసనబ్ది గౌరవకరవర్మ ఆంధ్ర లో., 568, శివదేవస్థానము, హైదరాబాదు, డక్కన్.

MYSORE, TRAVANCORE & COCHIN.

తూర్పు తీరపు వరదలు

(ప్రత్యేక విలేఖరి నుండి)

తునిలో భీకరము

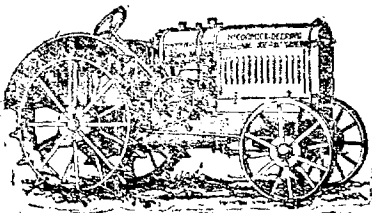
80-వ తేదీ తుని చేరవలసి భీకరమునకు గోచరించెను. కట్టలు యానలకు సామాన్యముగా విధ్వంసమై పైకి ప్రదర్శించుచున్నది. ఏదీ కట్టలు కావినను దీవాలగులు వినవచ్చును. అయినను నలుగురితో కట్టలు జేతుకగా భావించబడుచున్నట్లు ఆనోన్యవహించునపుడు లోలో మానవభావత్వము నెలపును మెలంగుట కావలయునని పదిహేయియండ్ల ముట్టిని యిటుకలను యింటికప్పులను తొలగించి జేతుగ కట్టల నేయించుచుండుట, తడినీనధాన్యము, రియ్యము, అవరదిననులు, వకపులు, బట్టలు, యితరసామగ్రియ, దుర్వానబుట్టినవానిని ఎండియం చారబెట్టుటయును, యిట్టి తాపత్రయములంజిమిడి కాలక్షేపము చేయుచున్నార. వీరజనులకుండ నెలపులలేక తిన తిండిలేక పడలయాదరణ సానధూతులపై శాధారణ యున్నార.

గడవుపీధిగుండ వెళ్ళగా 11 యదుగులతోను నీర యావరించియుండినట్లు గోడల మీద జాడలు కానవచ్చెను. దీనిని చూచుట ఆరేడు వందల ఇండ్లకు లది. దాదాపుగా యానలకు కూలిపోయినట్లు కనిపించుచు ఇచ్చట కాపులు, కూలివాండ్లు, కొండలుతురకలు, మున్నగువారు కాపురములండిరి. చావలివారి పీధిచివరనున్న వందలల పేటకూడ మునిగి యట్లు పోయినది. చావలివారి పీధియందు ద్రావ్యములు కాపురమున్నార. ఈ పీధికి 4 అడుగుల నీరువచ్చెను. ఇండ్లకు దెబ్బతగిలెనుకాని పూర్తిగా కూలిపోవుటలేదు. అగ్రహారమునందుకూడ 4, 5 అడుగుల నీరుండెను. హైస్కూలు సమీపమున రోడ్లజంక్షన్ వద్ద నీరు బ్రహ్మాండమైనదితో క్రవహించెను. సాధారణముగా చాలచోట్ల ఆరుమెదలు 12 అడుగులవరకు లోతున నీరుపోర్లి నట్లు జాడలు కనిపించెను. దేవాలయములు బండి లిదొడ్డిపీధులను మేదాపీధిని పాటువల అతివేగముగానుండి యేనుగు లేదుగ యాదలేపి పీధి గుండెనని చెప్పబడెను. ఆ 21 వ తేదీ రాత్రియును 22వ తేదీయునందుమానన పెద్దకెరటములు ప్రబలి సముద్రపుట పైనయో యన్నట్లు భయోత్పాతముగ నుండెను. బండిలిదొడ్డియొక్క స్వరూప మిప్పుడు లేదు. కాని అందుండిన పశువుల కెట్టి ప్రమాదము లేకను 'సురక్షితముగ'నొక మేరకు చేరటం భగవంతుని లీలాగాక మనోహరి మెయిన్ కోడ్లు యెత్తు పొంతములును, ఒడలి జోగయ్యకాస్త్రాగాని మేడయెదుట నుతప్ప తక్కిన యన్ని కోడ్లును జూకరమై యిండ్లకును తినబడి పడార్థముల వారు యింకరవస్తువులను హానికలుగజేసెను. తాండవనడి కడితట్లు యానలకు ఎత్తుగ మేటవైచి పూర్వపు కాలము మటుమాయము గావించెను.

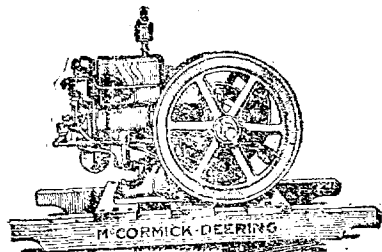
ధ్వంసాకృతిని దాల్చినవానిలో ముఖ్యముగా పేర్కొనవలసినది, కచ్చేరీకోడ్లను యారంకి సూర్యనారాయణమూర్తిగారి మేడ కొండవరకు వడినది. సుమారు 3 వేయిరూప్యముల వస్తువులు, ఎన్నెటు ఓవర్ సేయరు అనుకె. వి. ఎస్. ఆచారిగారి మేడ రూ. 15,000 లు విలువగలది సంపూర్ణముగా భూమిమట్టుమైనది. అంతయుగాకండ చాలసార్లు పోయినట్లు కనిపించుచున్నది. పడివల రూపాయల లక్షలకు కరెన్సీనోట్లు రెండు వేలరూపాయల విలువగల జవాహర్ నును గల రెండుపెట్టెలు కనిపించలేదని పదిహేయిని దిబ్బుకు కెల్లగించుచున్నారనుతిన నెంకట్రాజుగారి మేడయుకటి సంపూర్ణంగా నేలమట్టువయ్యెను. రాణీగారి భవనములు జలమయమై సుమారు 60 అక్షరూపాయలవరకు ధాన్యాది వస్తు వస్తువులు కలిగినట్లు చెప్పబడెను. అక్కారముచేతనే సహజధాన్యకరాలైన యాదయానిల మూడుకోజులు గడమవరకు ప్రవాహాఖ్యముల జేయగడంగ లేకపోవుట వింతగాదు అయినను అదపులందును యితర స్థలములందును గల కలవ పిగ్గె రాలు గృహ నిర్మాణమునకై తెచ్చుకొనటకు సంపూర్ణంగా కారమిచ్చెను, ఎన్నెటు ప్రజల దుస్థితిని దాపులుచు వీలైనంత సౌకర్యములు కలగజేయు సరిగ్గుగా నుండినట్లు చెప్పబడెను.

శ్రీమిర్తా అప్పల నరసింహ రాజుగారి భవనముకూడ గంగా ప్రవేశమై చాలవస్తువులు కలిగెను. ఏదిపోయినను ఆయన తండ్రిగారికిని ఆయనకును విచారము లేదుగాని విలువ యంతయుని చెప్పలేని దొరకని పురాతన గ్రంథములు వరదలో గొట్టుకొని పోవుటనును దుఃఖమును కలిగించెను ఒక కళాబ్రహ్మనుకు వింధినకాలమునుండి వలయుగ నుంచువలసి, తాటియాకుల గ్రంథములు పాత్రగులు సంస్కృతము, ఆంగ్ల గ్రంథములు కొట్టుకొని పోయెను. అప్పల నరసింహ రాజుగారు వరద పొందుచున్నప్పుడు తండ్రిగారి క్రోధము మై గ్రంథములను జాగ్రత్త పడవ నెంకయో ప్రయత్నించిరి వీరుచాల పురాణిని పెట్టి వృత్తికి వీరజులు తొక్కించింది దీనికి తోడ్పాడెను.

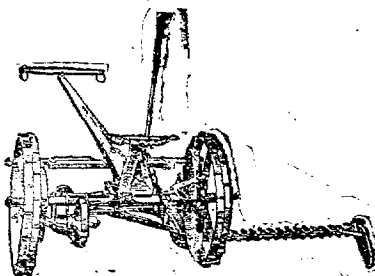
ఇంటర్ నేషనల్ హార్వెస్టర్ వ్యవసాయపు యంత్రములు

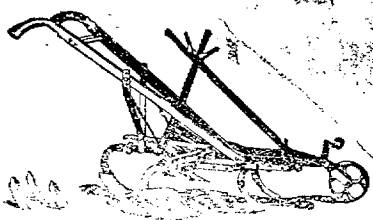
మెక్కార్మిక్ డీరింగ్ ట్రాక్టరు

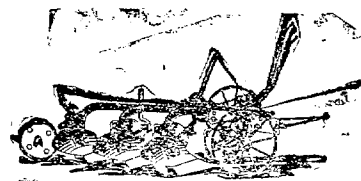
ఇంటర్ నేషనల్ ఇంజను

మెక్కార్మిక్ డీరింగ్ కోత యంత్రము

కర్షకుడు

ట్రాక్టరు నాగలి

బెజవాడ తూర్పుకొడి

VOLKART ENGINEERS

కొబ్బిన్ లెల్లిచెరి

ఆర్. నియన్ వీధి, మద్రాసు.

వ్యయసాయమునకు, కర్షకునికి వలయు పనిముట్లన్నియు దొరుకును.

డిప్యూటీ తహశీల్దార్ కచ్చేరీయును పటి రిజిస్ట్రార్ కచ్చేరీయును ఆస్పత్రియును జలాన్నితమై నిలుపులాకున నుండెను. ఆస్పత్రిలో మందులు పాడై గాయెను. కొన్ని కొట్టుకొనిపోయెను. ఇప్పుడు చికిత్సకు పరిపథ్యము దొనగములు వ్రేలేటలు ఆస్పత్రులందు గూడ పక్కయ్యెను. ఇతరచోట్లనుండి నూతనముగ రప్పించవలసిన స్థితిగలిగెను. డిప్యూటీ తహశీల్దార్ వరదనాటి రాత్రియంతయు క్రాంతిగ మెట్టుపైని కాలక్షేపము చేయవలసినవైన వరదనాటి రాత్రి పట్టామున ఎవ్వరును భోజనమును చేసినట్లు కనిపించదు. ఋజిస్ట్రార్ ఆఫీసువారు రికార్డుల నన్నిటిని ఆరబెట్టుచున్నారు.

ముంపుకు గారణము

అధిక వర్షములు తూర్పుకొండలందు గురియుటచేత కొండవనది విశేషముగ పొంగివరదయై పారి మహాప్రానులు గొట్టుకువచ్చి రైలవంతెనను దానిక్రిందనున్న బ్రంకుకోడ్లు వంతెనను అడ్డుకొనెను. రోడ్లవంతెన దిగువను గొడెంవారి కుడుగట్టు మూలమునగూడ నీరు నడిగర్భమున సరాసరిగా పవహించలేకపోయెను. రైలవంతెన సమీపమున నడి ఒకపాశురై కొండయట్టి రైలుకోడ్లు వెంబడిని ప్రవహించి వేదనున కావలి వైపున రైలుకోడ్లు తెగొట్టి గూడుబర్లను యింజనును కిందకు తడగొట్టి ఒక పెద్ద ప్రవాహముగా వట్టణము నావరించెను. సుమారుగా పట్టామును అన్ని వైపులనుండియు బలము చూపుచుండెను.

అధికవర్షములచేతను, వరదలచేతను తునిడిజనునందు పెక్కుగ్రామములకు దెబ్బతగిలెను. నందివంపు, కొప్పకగ్రామములు పూర్తిగా నూలిగెను. కొటనందూరు అగ్రిపూడి, పెంటనగరం, కొరారి చాలవరకు నూలిగారు. కళువర్షము చాల దిగెను. గుట్టికప్పులు కొట్టుకొని గయెన గడ్డిమీసలు కొట్టుకొనిపోయెను. వంజు మీదనున్నవి గలవచేలు, ప్రత్తి సూన్య లిరహూపునవి నాయెను.

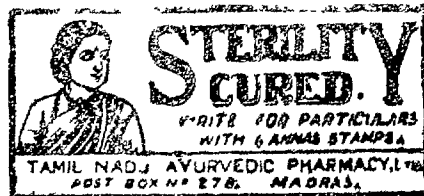
కొండపును వరదదుస్థితినింజిన వారికి సహాయముచేయుటకై లక్ష్మీవతి కాస్త్రాగారు, ఒడలి జోగయ్య కాస్త్రాగారు, మాచివరపు సోమయాజులుగారు, మొదలగువారు ఒకసంఘముగా ఏర్పడి విశిష్టము వగైరా యిచ్చుచున్నారు. వరదవచ్చిన మొదటి రెండుయూడుకోజులును ఒడలి జోగయ్య కాస్త్రాగారి యాదరణమున సావధూరియును, ఆరిధ్యమును వర్ణనాతీతము. రైలు పానెంజర్లకును వీరసాదలకును యందరకును బుడ్లమీద భోజనముల నంపి పుగ్గాముగట్టుకొనిరి. రైలు వేదనునున్నరుగారు కూడ చాల దయాధర్మ వృద్ధయులు. ఆయనచేసిన సేవకూడ క్రపంసనీయము. వీరు వారసనల అందరును! ఎవరికి వీలైన సేవ వారు ఒనగ్గుచు సహాయకడుచుండిరి.

బీజ్ బంద్ — సీరై పోయిన! శిర్యమును గట్టివరచుటకు ప్రసిద్ధి తెలిసినది, వ్యక్తులందు గాని మూత్రముతో గాని శిర్యము స్థితిర మగుచున్నయెడల తక్షణం నిలిపితేయును. మాపలితనమును, నపుంపకత్వమును తొలగించి యౌవన మొనగెను. ఎంతబలహీనుని కయినను రెండుగంటలలో నరములతో జలము నిచ్చి సంసారములను అనుభవించునట్లు చేసి సంతోష నింతులగ జేయును. ఈ క్షరములు రసాస్వయముగా నుంచుచును. 20 మార్తల సీసా 1-కి 2-0-0. వి. సి. చార్జి వేరు.

ఆర్యవైద్యశ్రమం,

1159-1127 3, బైరాగిమరం వీధి, మదరాసు.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(5-11-28)

నిమజపురి దినుసులు

ఇరవది గజముల పీస్ ధరలు 8-10 0
కారికములు—22 X 22 మంగిసూదులు (2) 7-10 0
సరాసరికము 7-10 0
కారికములు—22 X 22 "మోటాకనైట్" (2) రు 8-4 0
సరాసరికము (20 X 20) రు 7-8 0
తెలుపుములు—1702 (నెట్) రు 18-18 0 స్టాన్ గా 9000
రు 12-2 0 1702 రు 11-0 0 ఎల్. ఎల్ 78,
78, రు 8-5 0 68/888 రు 12-12 0; 9041 (నెట్)
రు 11-12 0; 80 (నెట్) రు 8-4 0.

నూలు

40 నెంబరు సీమ (5 పా కట్టలు)—ట్రాక్ రు 5-15 0
చలన (కొంగ) రు 7-8 0; చలన (ఎసిటిక్స్) రు 6-10 6
చలన (నాగకన్యక) 6-9 0 చలన (గుడ్రి) రు 6-14 0 చలన
(గడ్డతెనా) రు 8-8 0 వచ్చుకరము (ఎల్) రు 7-8 0

40 మసాక్ (పదిపానులకట్ట) అయిదు నక్షత్రములు
కలర్ బాల్ రు 12-10 0 నెమలి

60 సీమ (5 పానులకట్టలు)—అడకతైల రు 14-14 0
రాట్టము (ఎల్) రు 11-0 0; రుదూరము రు 8-15 0 ఎల్
గడియారము రు 8-15 0

ఇత్తడిరేకులు—(డిట్ మేక్) రు 224.
డిట్ (క్రాసాయర్) రు 222
రాగిరేకు రు 212.

సిమెంట్ పీసా పెల్:—

గిల్ గో-పేమ్ ("చెయ్యో") రు 11-0 0
జర్మన్ సెమెంట్ 10-0 0

చక్కెరములు యొక్క ధర—

బావా "రెడి" రు 25-14 0 ననంబరు డిసంబరు రు 25 14-0
పేరు సెనగ నూనె

పీసాలలో రు 105.

ఆముదము

(మిల్ డెలివరీ) రు 131-0 0
పదునుచేసినతోలు రతి 1-కి ధరలు

ఆవుతోలు (7 టు 7-9; "ఆఫ్ కంట్రిన్" రు 0-15 6, 1-1 9
" (లేలి) " రు 1-2 6 టు 1-8 0
" (7-9) కెండుసూదులు రు 1-0 6 టు 1-1 10
" (లేలి) " రు 1 8 6 టు 1-4 0
" 6 1/2 టు 8 1/2 బెజవాడలు రు 1-0 6 టు 1-1 0
" (6 1/2 టు 7 1/2) విజయనగరము రు 1-2 0 టు 1-2 6
" (7 టు 7 1/2) ఏలూరు రు 1-2 0 రు 1-2 6
గేదీతోలు రు 0-12 0 టు 0-12 0
గేదెమాడితోలు రు 1-7 0 టు 1 8 0
ఆవుమాడితోలు రు 1-18 8 టు 1 14 4
పదునుచేసిన మేకతోలు మొదటిరకం రు 8-4 0 టు 8-8 0
" మధ్యరకం రు 2-14 0 టు 8-0 0
" గొట్టెతోలు మొదటిరకం రు 2-14 0 టు 8-8 0
" మధ్యరకం రు 2-12 0 టు 2-14 0

మదనకామేశ్వరిలేహ్యము

బలహీనులపాలిటి కల్పవృక్షము—మేహము, నిక్కాక,
నిస్సత్తను, కుక్కనవ్వుము, అతిమూత్రము మొదలగువాటిని హరించు
మంచి బలమును, వీర్యవృద్ధిని, సంభోగశక్తిని, సంతానమును
గలిగించును. 2 డబ్బీలు నాలుగును. 20 రులముల డబ్బీ రు 1-4 0
పాలనుగంధిలేహ్యము—రక్తకుద్ధికి శ్రేష్ఠమయినది
సహమేహము, మేహపాదలు, మచ్చలు, యితరచర్మరోగములు
గ్రీకనోర్లు, మొదలగువాటిని హరించును. 4 డబ్బీలుచాలు.
20 రుల డబ్బీ రు. 1-4 0 0 వి. పి ఖర్చులు చేరు. 8351
ఓ.సి.పి అందు కో.ఆయుర్వేదపరమాశం, తెలిదేవి-నెల్లూరుజిల్లా

ఆయుర్వేదాపధ రత్నాకరము

చరక చికిత్సాస్థానము రు. 6

ఆంధ్రవైద్యరత్నావళి రు. 2, ధన్వంతరీకాశిక రు. 3
(2046) శాస్త్రక శ్రీహరి కృష్ణమూర్తి శ్రీ, బెజవాడ

హనుమజ్జాతీయ వ్యాయామకశాశాల-గుంటూరు

గుంటూరుజిల్లా కాశరకులై న యశ్వంతిసంహార (శ్రీ)
రామమూర్తి గార్లు బోధాలో శ్రీ జామ్నాదాదావ్యాయామక
కళాశాలలో తరిఫీదైనది. యీ నగరమున వైద్యాధ్యాపక
శాలను స్థాపించిరి. సబ్ జడ్జి శ్రీమన్ సంపత్య్యంగారి యాధి
పత్యమున కళాశాల ప్రారంభోత్సవము జరిగెను. ఆ సందర్భమున
గుంటూరు ప్రముఖులలో చాలమందివచ్చి ప్రోత్సాహదరించి,
వారిలో ముఖ్యులు పురపాలక సంఘాధ్యక్షులైన నడిండ్ల
వెంకటలక్ష్మీస్వమిచారావుగారు, విజయూరి భావనాచార్యులు
గారు డాక్టర్ జె. రాయ్ స్ట్రాక్ ఆంధ్రా క్రిస్టియన్ కాలేజీ
క్రికెట్ ఫీల్డ్ గారను, వైశ్యప్రముఖులైన వడ్డి వెంకటసు
య్యగార్లు, అధ్యక్షులు తమ ప్రారంభోపన్యాసమున మన
పుత్రులకు బలహీన స్థితినివరించి మాటాడతూ దేశీయ
వ్యాయామకము చాలామీదెవని నొక్కి చెప్పిరి. తెనాలి డిప్యూ
టీమ్యాష్ట్ర ఇన్ స్పెక్టరుగారైన జె. సర్వభద్రంగారు ప్రాచీన
వ్యాయామకమును గురించి వివరముగ మాట్లాడిరి

వ్యాయామకశాశాలా సంస్థాపకలను సంచారకలను
యశ్వంతిసంహార తమ కళాశాలలో శిష్యుల పదక్షలనుగరించి
చెప్పిన విషయములో ముఖ్యమైన అంశము:—బాలబాలి ల
కు బాలీయవ్యాయామకపద్ధతులు శిష్యుల వయస్సుకు తగిన ఆలోచ
న; దార్శనము కలవారల గజేయుట, అందుకుగాను శాస్త్రసంబ
ధముగా శిక్షవిధములైర దండెములు బస్కిలు, హతయోగము

బంధమైన ఆననములు, సంప్రదాయ పూర్వకముగా ప్రాచీన
ముద్రము, ఏకంగ్లండ్, దోఅంగ్, ఓడ్డి, అనగా ఒక కర్రలో
ను రెండుకర్రలతోనుచేయు ప్రాథమిక శిక్షణము) లాభిని
ధరిగదా— (అనగాదాలు, కత్తిలే, కర్రలతో చేయు సా
ములు) ఫీరంగ్ (అనగా) రెండు కర్రలతో గని రెండుకర్రలతో
గాని చేయు సాధనములు (లేదేమి) (ఒక కర్రగొలుగుతో చేయు
సాధనములు) జోడీ (కర్రల) వలయుదయ, వజ్రము, పాక్
కుస్తీ, పెద్ద పులి గోళ్లు కుస్తీ, బాతీ యి మైన
ఆటలు. అవన్నియు వారి వారి యోగ్యతను బట్టి
యోగకలకు శిష్యులను, పిల్లల్ని బోధించి ఆ రీతిన యువకులు
విషవంబంధమైన ఆటలవ్యాధులకు తోనుగాదు ప్రస్తుత్త
లో అందరినీబట్టి బాధించెడి అజీవము, తలనొప్పి జ్వరము
చే బాధపడదు వయస్సు తగిన ఆలోచ్యముగను దార్శనము
ఉండును. ప్రతితరగవయస్కులను తనను ఎవరైన కొన్ని
గాని బాధించుటగాని వచ్చినయెడల దెబ్బలను తప్పుకొనట
యెగాక వారిని తిరిగి బాధించుటకు శక్తువరును.

కొన్ని వ్యాయామక పద్ధతులను ప్రదర్శించిరి, యోగము
బంధమైన ఆననములను సింహాశాసనపద్ధతులను వివ
విద్యార్థిచే చూపించబడెను విజయూరి భావనాచార్యులు
గారు వ్యాయామకశాశాలయందు ప్రత్యేకముగ సాహధూని
తెల్పుచు దేశీయవ్యాయామకము ముఖ్యమని వక్కాణించిరి న.
పల్లి వెంకటలక్ష్మీస్వమిచారావుగారు తమవ్యాధయపూర్వకమైన
సాహధూని దేశీయవ్యాయామకపద్ధతులపట్ల మాపును మనో
రంజకముగ భాషించిరి ఈ మధ్య గ
ర్న మెంటు వారు ఒక జి. జి. బారి చేసి
నట్లును అందువల్ల మనదేశవారికి వ్యాయామక శాశాల
గూడ ధనపరాయము చేసు లకు హక్కుగలవనియు తమభావ
నమును తెలిపిరి. సబ్ జడ్జి సంపత్య్యంగారికి వందనములతో
సభ ముగిసెను.

హనుమజ్జాతీయ వ్యాయామకశాశాలాసంఘ మొకటి
ఏర్పడెను. కమిటీమెంబర్లు డాక్టర్ జె. రాయ్ స్ట్రాక్ ఎం. ఎ.
డి. డి. నడిండ్ల వెంకటలక్ష్మీనరసింహారావుగారు ఎం. ఎ.
యల్ యస్ బి బార్ ఎల్లా జె మధ్యస్వామి చౌదరిగారు
యస్ యల్. సి. సి. పత్మనాభాయణ చౌదరిగారు బి. ఎ.
బి. యల్ విజయూరి భావనాచార్యులుగారు ఉత్సాహురి
కల పున్నారావుగారు గరిమెళ్ల వీరరాఘవయ్యగారు ఉ
లక్ష్మీచారాయణగారు ఇంకా కొంతమంది, పెద్దలు గూ
కమిటీలో చేర్చుకొనబడుదు. ఈసంఘమును ముగిసి
టరీ శ్రీయత యశ్వంతి సంహార

ప్రస్తుతము సింహార శ్రీమన్ విజయూరి భావ
నాచార్యులగారిచే ఉ. లెముగా నొంగబడిన ఆవరణలో య
కులకు వ్యాయామకపద్ధతులను శిక్షింపబడును.

నందివాడ ఫాలలోచనరావు

శరీరమును ఉత్కృతములగు నొసల్పిటకు, కల్పి
వృద్ధి గలిగించుటకు ఖ్యాతిగాంచిన మా

ఆతంక నిగ్రహమాత్రలను

నేనింపును. 82 మా తుల్యల డబ్బీ 1 కి రు 1-0 0
శ్యేటలగు ఉచితము.

ఆతంకనిగ్రహ ఫార్మశీ,
219 26, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

Durga Medical Hall, Bezvada.
దుర్గా మెడికల్ హాల్, బెజవాడ
గనేరియా మిక్చర్

గ్యారంటీగా 3 రోజులలో కుదురును

(1) ఈమందు నెగరోగములను నివారించి మూత్రము
విడుచునప్పుడు గజగు పోటు, మంట, చురుకును యింజక్ష
లతోను పిచ్చికాలితోను నిమిత్తంలేకుండ తప్పక కుదుర్చును.
సీసా 1 కి రు 8-0 0.

మూర్ఖరిష్టము

(2) ఈమందు యెటువంటి మూర్ఖులైనను యెన్నిసం
శ్చరములనుండి మూర్ఖ మూర్ఖులైనను గ్యారంటీగా కుదుర్చును
నెలకు పరిపూర్ణముందు రు 8-0 0.

పొడలకుతైలము

(3) ఈతైలము తైలపొడలసేగాక యితరవిధములైన
పొడలనుగూడ పోగొట్టును. ఇంకను తామర, గజ్జి, కర్పాశి
మొదలుగాగల అన్నివిధములైన చర్మరొగములను పోగొట్టి చర్మ
మును మామూలుస్థితికి మార్చును. డబ్బీ 1 కి రు 1.0 0.

శుక్రకష్టము

(4) ఈద్రవ్యము శరీరములో జీర్ణించియున్న కాక
లను, మేహవైర్మములను గరిగెడి సరకుల బలహీనతను పో
గొట్టి దేహమునకు బలమును గలుగజేసి పోష్యము నిచ్చును.
50 మాత్రలగుల సీసా 1 కి రు 0-12 0

నదానామృతము

(5) అన్ని నోష్టులకు ఆమోఘమైనది. తలనొప్పులు,
బెజుకనోష్టులు, కీళ్లనోష్టులను ఇది యడి అనశీల, సకలవిధ
ములైన నోష్టులను పోగొట్టును. సీసా 1 కి రు 0-8 0

కురువరని

(6) ఈమందుని కంఠములకు ఉపయోగించి ఉండును.
కంఠములకు వృద్ధి చేయును తైల కంఠములను నల్లబడునటుల
చేయును. మంచినీటిని గలనూనె ఉపయోగించినవారికే తెలి
యును. క్యాటలాగు ఉచితముగ పంపబడును.

వలయువారు:—దుర్గా మెడికల్ హాల్, బెజవాడ
అని వ్రాయవలెను.

నేషనల్ ఇండియన్
లైఫ్ ఇన్సూరెన్సు కంపెని
లిమిటెడ్

నూతనముగా ఏర్పరచబడ్డ రెట్రోపులాభముల పద్ధతి
నూటికి నలుబదివంతున తిరిగి యిచ్చుపద్ధతులు
యొక్కవివరములు

యీ దిగువవారికి వ్రాసి కనుగొనుదు.
హిందూదేశములో యిట్టి లాభములను చూపు
కంపెని యిదితప్ప మరియొకటిలేదని నమ్ముచున్నా
మని స్టేట్సుమెంట్ పేరువారు 15-2-28 తేదీన
ప్రచురించియున్నారు.

బ్రాంచి కెట్రెటరీ:—సి. ఎస్. మాధవరావు,
నేషనల్ ఇండియన్ లైఫ్ ఇన్సూరెన్సుకంపెని,
117 ఆర్మీ స్ట్రీట్, మద్రాసు.
చీఫ్ ఏజెంట్:—టి. వి. రాఘవయ్య,
శార్దూల సర్కార్లు, బెజవాడ.

జాత్రకము

జాత్రకద్రవము నకలుగాని జననకాల ఘడియలు లేక
ఘంటలుగాని ఉత్తము వ్రాయుకాలముగాని మాకు పంపి
నచో జాత్రకనియొక్క రూపము, వ్యభావము, ధనము, భూమి,
విద్య, సంతానము, కళ, శ్రమ, ఆయుర్దాయము, ఉద్యోగము,
జీవనము మొదలుగాగల 28 విషయములు వ్రాసి రూ 2-4 0 లకు
వి. పి. గా 20 పేసము. వ్యాకర్ణకు రీడింగ్ లో ఒక ఫలెర ఫలం
ఆకర్షక వెంకట శాస్త్రి, 1-4-0
గోపాలపురం, కొత్తపేటపాస్టు, గోదావరి జిల్లా

